

Suvestinė redakcija nuo 2004-02-04 iki 2004-06-17

Nutarimas paskelbtas: Žin. 1994, Nr. [91-1781](#), i. k. 0941100NUTA00001156

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

**DĖL VALSTYBINIŲ SOCIALINIO DRAUDIMO PENSIJŲ SKYRIMO IR MOKĖJIMO
NUOSTATŲ PATVIRTINIMO**

1994 m. lapkričio 18 d. Nr. 1156
Vilnius

Vadovaudamasi 1994 m. liepos 18 d. Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatus (pridedama).

2. Nustatyti, kad Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatai, patvirtinti šiuo nutarimu, įsigalioja nuo 1995 m. sausio 1 dienos.

3. Neteko galios nuo 2001-05-03

Punkto naikinimas:

Nr. [483](#), 2001-04-27, Žin. 2001, Nr. 37-1254 (2001-05-02), i. k. 1011100NUTA00000483

4. Pripažinti netekusiais galios nuo 1995 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimus pagal pridedamą sąrašą.

MINISTRAS PIRMININKAS

ADOLFAS ŠLEŽEVIČIUS

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS

MINDAUGAS MIKAILA

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1994 m. lapkričio 18 d. nutarimu Nr. 1156

VALSTYBINIŲ SOCIALINIO DRAUDIMO PENSIJŲ SKYRIMO IR MOKĖJIMO NUOSTATAI

BENDROJI DALIS

1. Valstybinės socialinio draudimo pensijos (toliau vadinama – pensijos) skiriamos ir mokamos vadovaujantis 1994 m. liepos 18 d. Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymu Nr. I-549 (toliau vadinama – Pensijų įstatymas) ir šiais nuostatais.

2. Valstybiniu socialiniu pensijų draudimu privalomai draudžiami šie Pensijų įstatymo 2 straipsnyje nurodyti asmenys:

2.1. gaunantys atlyginimą už darbą asmenys: dirbantys pagal darbo sutartį, einantys narystės pagrindu renkamasias pareigas renkamosiose organizacijose, dirbantys žemės ūkio bendrovėse arba kooperatinėse organizacijose, kandidatai į notarus (asesoriai), valstybės tarnautojai (išskyrus valstybės tarnautojus, nurodytus 2.3 ir 2.5 punktuose);

Punkto pakeitimai:

Nr. [403](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 34-1430 (2003-04-09), i. k. 1031100NUTA00000403

2.2. valstybės politikai, Konstitucinio Teismo teisėjai, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjai, kitų teismų teisėjai, kandidatai į teisėjus, prokuratūros pareigūnai, Lietuvos banko valdybos pirmininkas, jo pavaduotojai ir valdybos nariai, Lietuvos Respublikos Seimo ar Respublikos Prezidento paskirti valstybės institucijų ar įstaigų vadovai, kiti Lietuvos Respublikos Seimo ar Respublikos Prezidento paskirti valstybės institucijų ar įstaigų pareigūnai, Lietuvos Respublikos Seimo ar Respublikos Prezidento paskirti valstybinių (nuolatinių) komisijų ir tarybų, kitų valstybinių (nuolatinių) komisijų ir tarybų pirmininkai, jų pavaduotojai ir nariai, taip pat pagal specialius įstatymus įsteigtų komisijų ar tarybų pareigūnai. Asmenys, išvardyti šiame punkte, valstybiniu socialiniu pensijų draudimu draudžiami tuo atveju, jeigu gauna atlyginimą už darbą;

2.3. Vidaus reikalų ministerijos, policijos, Valstybės sienos apsaugos tarnybos ir kitų vidaus reikalų įstaigų pareigūnai, vidaus tarnybos dalinių karininkai, liktinės tarnybos puskarininkiai ir kariai, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, jam pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių pareigūnai;

2.4. profesinės karo tarnybos kariai ir Antrajame operatyvinių tarnybų departamente prie Krašto apsaugos ministerijos civilinę krašto apsaugos tarnybą atliekantys statutiniai tarnautojai;

Punkto pakeitimai:

Nr. [80](#), 2004-01-27, *Žin.*, 2004, Nr. 18-530 (2004-02-03), i. k. 1041100NUTA00000080

2.5. Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento sistemos pareigūnai;

2.6. nedirbantys valstybės tarnautojų ir profesinės karo tarnybos karių sutuoktiniai – tuo laikotarpiu, kai jie gyvena užsienyje kartu su valstybės tarnautoju ar su profesinės karo tarnybos kariu, dirbančiu ar atliekančiu karo tarnybą Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje, konsulinėje įstaigoje, Lietuvos Respublikos atstovybėje prie tarptautinės organizacijos

Punkto pakeitimai:

Nr. [403](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 34-1430 (2003-04-09), i. k. 1031100NUTA00000403

Nr. [80](#), 2004-01-27, *Žin.*, 2004, Nr. 18-530 (2004-02-03), i. k. 1041100NUTA00000080

2.7. individualių įmonių savininkai, individualių įmonių nuomininkai, tikrųjų ūkinių bendrijų nariai, komanditinių ūkinių bendrijų tikrieji nariai, taip pat asmenys, kurie verčiasi individualia veikla, išskyrus individualią veiklą, kuria verčiamasi turint verslo liudijimą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [80](#), 2004-01-27, *Žin.*, 2004, Nr. 18-530 (2004-02-03), i. k. 1041100NUTA00000080

2.8. Neteko galios nuo 2004-02-04

Punkto naikinimas:

Nr. [80](#), 2004-01-27, *Žin.* 2004, Nr. 18-530 (2004-02-03), i. k. 1041100NUTA00000080

2.9. asmenys, kurie verčiasi individualia veikla turėdami verslo liudijimą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [403](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 34-1430 (2003-04-09), i. k. 1031100NUTA00000403

Nr. [80](#), 2004-01-27, *Žin.*, 2004, Nr. 18-530 (2004-02-03), i. k. 1041100NUTA00000080

2.10. privalomosios nuolatinės pradinės karo tarnybos ir alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos kariai;

2.11. motina (tėvas) – vaiko iki trejų metų priežiūros atostogų metu, jeigu tuo laikotarpiu motina (tėvas) neturi draudžiamųjų pajamų (Pensijų įstatymo 13 straipsnis)

Punkto pakeitimai:

Nr. [403](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 34-1430 (2003-04-09), i. k. 1031100NUTA00000403

2.12. motina (tėvas), neturinti (neturintis) vaiko priežiūros atostogų ir draudžiamųjų pajamų (Pensijų įstatymo 13 straipsnis), – tuo laikotarpiu, kai augina vaiką iki trejų metų;

Punkto pakeitimai:

Nr. [403](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 34-1430 (2003-04-09), i. k. 1031100NUTA00000403

2.13. tradicinių ir kitų valstybės pripažintų religinių bendruomenių ir bendrijų dvasininkai ir tik vienuolyne dirbantys vienuoliai;

2.14. vienas iš visiškos negalios invalido tėvų arba asmuo, nustatytą tvarka pripažintas visiškos negalios invalido globėju arba rūpintoju, slaugantys namuose visiškos negalios invalidą.

Šių nuostatų 2.10-2.14 punktuose nurodyti asmenys valstybiniu socialiniu pensijų draudimu privalomai draudžiami valstybės lėšomis. Asmenys, nurodyti šių nuostatų 2.14 punkte, privalomai draudžiami valstybės lėšomis tik tuo atveju, kai negauna jiems patiems priklausančios valstybinės socialinio draudimo pensijos, valstybinės pensijos ar šalpos (socialinės) pensijos

Punkto pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

Nr. [459](#), 2002-04-04, *Žin.*, 2002, Nr. 38-1375 (2002-04-10), i. k. 1021100NUTA00000459

PENSIJŲ RŪŠYS

3. Pensijų įstatymo 5 straipsnyje numatyta asmenų teisė pasirinkti pensijos rūšį.

Asmenims, kuriems buvo paskirta ištarnauto laiko pensija, įgijus teisę gauti senatvės arba invalidumo pensijas, pagal jų pasirinkimą mokama viena iš šių trijų pensijų.

Našlių ar našlaičių pensija mokama kartu su ištarnauto laiko pensija.

Našlių pensija už mirusį iki 1995 m. sausio 1 d. sutuoktinį mokama kartu su pačios našlės ar našlio valstybine socialinio draudimo senatvės ar invalidumo pensija.

Asmenims, turintiems teisę gauti arba gaunantiems valstybines maitintojo netekimo pensijas už mirusį iki 1995 m. sausio 1 d. maitintoją arba valstybines socialinio draudimo maitintojo netekimo pensijas (toliau vadinama – maitintojo netekimo pensija) už mirusį iki 1995 m. sausio 1 d. maitintoją ir tuo pat metu turintiems teisę gauti valstybines socialinio draudimo senatvės, invalidumo, našlių ar našlaičių pensijas, skiriama pagal jų pasirinkimą viena iš šių pensijų, išskyrus našlaičio pensiją, skiriamą už 1995 m. sausio 1 d. ir vėliau mirusį tėvą (motiną), kuri mokama kartu su maitintojo netekimo pensija už mirusį iki 1995 m. sausio 1 d. tėvą (motiną). Valstybinę maitintojo netekimo arba maitintojo netekimo pensiją gaunančios našlės (našlio) pasirinkimu vietoj šios pensijos ji (jis) gali gauti našlės ar našlio pensiją kartu su savo paties senatvės ar invalidumo pensija, jeigu įstatymų nenustatyta kitaip.

Punkto pakeitimai:

Nr. [623](#), 1997-06-16, *Žin.*, 1997, Nr. 58-1349 (1997-06-20), i. k. 0971100NUTA00000623

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

PENSIJŲ SANDARA

4. Pensijos sandarą apibrėžia Pensijų įstatymo 6 straipsnis.

Pagrindinė pensijos dalis apskaičiuojama pagal visą apdraustojo asmens turimą valstybinio socialinio pensijų draudimo stažą (toliau vadinama - stažas), kurį sudaro stažas, įgytas dirbant pagal darbo sutartį, narystės ar tarnybos pagrindu (Pensijų įstatymo 8 straipsnio antroji ir trečioji dalys); stažas, įgytas dirbant savarankiškai (Pensijų įstatymo 8 straipsnio ketvirtoji ir penktoji dalys); savanoriškai apsidraudusių asmenų stažas (Pensijų įstatymo 2 straipsnio trečioji dalis).

Punkto pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

STAŽAS

5. Apdraustojo asmens stažas nustatomas ir apskaičiuojamas pagal Pensijų įstatymo 8–11 ir 52 straipsnius.

6. Pensijų įstatymo 8 straipsnio antrosios dalies 2 punkte nurodytų bedarbio pašalpų gavimo laikas įskaitomas tik draustiems nuo nedarbo asmenims. Iki bus priimtas Lietuvos Respublikos draudimo nuo nedarbo įstatymas, draustaisiais nuo nedarbo laikomi asmenys, turintys teisę gauti bedarbio pašalpą pagal Lietuvos Respublikos bedarbių rėmimo įstatymo (toliau vadinama – Bedarbių rėmimo įstatymas) 15 straipsnio pirmąją dalį, t. y. asmenys, kurie iki užsiregistravimo valstybinėje darbo biržoje per pastaruosius 3 metus ne mažiau kaip 24 mėnesius dirbo pagal darbo sutartį. Šiame punkte nurodytų bedarbio pašalpų gavimo laikas į stažą invalidumo pensijai skirti įskaičiuojamas tik tada, jeigu invalidui tai naudinga (Pensijų įstatymo 29 straipsnio 1 dalis, šių Nuostatų 7 punktas)

Punkto pakeitimai:

Nr. [623](#), 1997-06-16, *Žin.*, 1997, Nr. 58-1349 (1997-06-20), i. k. 0971100NUTA00000623

Nr. [459](#), 2002-04-04, *Žin.*, 2002, Nr. 38-1375 (2002-04-10), i. k. 1021100NUTA00000459

Nr. [403](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 34-1430 (2003-04-09), i. k. 1031100NUTA00000403

7. Apskaičiuojant asmens stažą, įgytą dirbant pagal darbo sutartį, narystės ar tarnybos pagrindu (Pensijų įstatymo 9 straipsnis), į uždarbio ir kitų pajamų, nuo kurių įmokėtos ar turėjo būti įmokėtos privalomosios valstybinio socialinio pensijų draudimo įmokos, sumą įskaitomos valstybinio socialinio draudimo ligos, motinystės, motinystės (tėvystės) ir bedarbio pašalpos. Į nurodytąją sumą įskaičiuojamos tik Bedarbių rėmimo įstatymo 16-1 straipsnio 2 ir 3 dalių nustatyta tvarka apskaičiuotos bedarbio pašalpos, mokamos draustiems nuo nedarbo asmenims (šių Nuostatų 6 punktas). Skiriant invalidumo pensiją, Pensijų įstatymo 8 straipsnio antrosios dalies 2 punkte nurodytų bedarbio pašalpų gavimo laikas įskaitomas į stažą (šių Nuostatų 6 punktas), o įskaitytu į stažą bedarbystės laikotarpiu gautos bedarbio pašalpos – į asmens draudžiamąsias pajamas (Pensijų įstatymo 13 straipsnis), jeigu invalidui tai naudinga. Tokios pat nuostatos laikomasi ir tuo atveju, kai asmuo gavo bedarbio pašalpą išėjimo į invalidumo pensiją metais (Pensijų įstatymo 29 straipsnio 1 dalis).

Punkto pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

Nr. [459](#), 2002-04-04, *Žin.*, 2002, Nr. 38-1375 (2002-04-10), i. k. 1021100NUTA00000459

Nr. [403](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 34-1430 (2003-04-09), i. k. 1031100NUTA00000403

8. Kaip nurodyta Pensijų įstatymo 11 straipsnio trečiojoje dalyje, stažas išreiškiamas metais ir skaičiuojamas keturių ženklų po kablelio tikslumu. Stažo dalis, apskaičiuota dienomis, išreiškiama mėnesiais, dienų skaičių dalijant iš 30

Punkto pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

9. Pensijų įstatymo 52 straipsnyje nurodytieji stažui prilyginami laikotarpiai iki 1995 m. sausio 1 d. įskaitomi į stažą pagal faktinę jų trukmę.

10. Pensijų įstatymo 52 straipsnio pirmosios dalies 1 punkte nurodytas darbininkų ir tarnautojų darbo laikas į stažą įskaitomas nepriklausomai nuo jo pobūdžio bei trukmės ir nuo pertraukų trukmės. Į darbo laiką įskaitomas ir darbininkų bei tarnautojų ligos (laikinojo nedarbingumo), nėštumo ir gimdymo pašalpų gavimo laikas, taip pat vaiko priežiūros atostogų laikas, bet ne ilgiau kaip iki atleidimo iš darbo. Jeigu liga (laikinis nedarbingumas) prasidėjo asmens darbo laikotarpiu ir tęsėsi po atleidimo iš darbo, į stažą įskaitomas ir ligos (laikinojo nedarbingumo) laikas po atleidimo iš darbo

Punkto pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

11. Pensijų įstatymo 52 straipsnio pirmosios dalies 1 punkte nurodytasis kolūkio narių darbo kolūkiuose laikas į stažą įskaitomas šia tvarka:

11.1. darbo laikas iki 1966 m. sausio 1 d. įskaitomas nepriklausomai nuo to, ar buvo išdirbtas nustatytas darbo dienų (darbadienių) minimumas, išskyrus nesukakusius 16 metų kolūkių narių vaikus (kolūkinio kiemo narius), į kurių stažą įskaitomas dokumentais įrodytas faktiškai dirbtų dienų kolūkyje skaičius

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

11.2. po 1966 m. sausio 1 d. įskaitomi metai, kuriais išdirbtas nustatytas darbo dienų (darbadienių) minimumas, ir metai, kuriais nustatytas darbo dienų (darbadienių) minimumas neišdirbtas dėl pateisinamų pagal kolūkio valdybos ar visuotinio kolūkiečių susirinkimo nutarimus priežasčių;

11.3. jeigu po 1966 m. sausio 1 d. nustatytas darbo dienų (darbadienių) minimumas neišdirbtas be pateisinamų pagal kolūkio valdybos ar visuotinio kolūkiečių susirinkimo nutarimus priežasčių arba šios priežastys nebuvo svarstytos, arba nėra duomenų apie tai, koks buvo nustatytas darbo dienų (darbadienių) minimumas, į stažą įskaitomas faktiškai dirbtų dienų skaičius;

11.4. kolūkio narėms, kurioms buvo mokamos motinystės (nėštumo ir gimdymo) pašalpos, į stažą įskaitomas vaiko iki 3 metų priežiūros laikas, bet ne ilgiau kaip iki išstojimo iš kolūkio narių.

12. Pensijų įstatymo 52 straipsnio pirmosios dalies 1 punkte nurodytų kitų asmenų, kurie pagal galiojusius įstatymus turėjo būti draudžiami valstybiniu socialiniu draudimu, darbo laikas, įskaitytinas į valstybinio socialinio draudimo stažą, nustatytas šių nuostatų 1 priede.

13. Pensijų įstatymo 52 straipsnio pirmosios dalies 2 punkte nurodytas kūrybinės veiklos laikas įskaitomas į stažą nuo tos dienos, kai buvo paskelbtas ar pirmą kartą viešai atliktas arba eksponuotas autoriaus kūrinys.

14. Stažui, nurodytam Pensijų įstatymo 52 straipsnio antrosios dalies 3 punkte, prilyginama apdraustųjų (dirbančiųjų) asmenų motinystės (nėštumo ir gimdymo, taip pat vaiko iki 3 metų priežiūros, bet ne ilgiau kaip iki atleidimo iš darbo) pašalpų gavimo laikas.

15. Stažas po 1994 m. sausio 1 d., o karinės tarnybos laikas – po 1995 m. sausio 1 d. įrodomas Valstybinio socialinio draudimo valdybos teritorinių skyrių (toliau vadinama – socialinio draudimo skyriai) pažymėjimais, išduotais remiantis šiuose skyriuose esančia draudžiamųjų įskaita.

16. Bedarbio pašalpos gavimo laikas draustiems nuo nedarbo asmenims po 1995 m. sausio 1 d. įrodomas socialinio draudimo skyrių pažymėjimais, išduotais remiantis šiuose skyriuose esančia draudžiamųjų įskaita.

Punkto pakeitimai:

Nr. [623](#), 1997-06-16, *Žin.*, 1997, Nr. 58-1349 (1997-06-20), i. k. 0971100NUTA00000623

17. Pensijų įstatymo 52 straipsnyje išvardytieji valstybinio socialinio pensijų draudimo stažui prilyginami laikotarpiai įrodomi:

17.1. darbo knygelėmis, įskaitant į stažą tuos darbo laikotarpius, apie kuriuos įrašai darbo knygelėse padaryti remiantis dokumentais (įsakymais dėl priėmimo į darbą ir atleidimo iš jo, valstybinių archyvų sistemos įstaigų ir savivaldybių archyvų ar buvusių darboviečių išduotais darbo

stažo pažymėjimais ir panašiai) ir patvirtinti darbdavio (jo įgalioto asmens) parašu ir įrašą padariusios įmonės, įstaigos ar organizacijos antspaudu

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

Nr. [889](#), 2001-07-11, *Žin.*, 2001, Nr. 62-2274 (2001-07-18), i. k. 1011100NUTA00000889

17.2. darbo stažo pažymėjimais, darbdavių išduotais remiantis archyviniais dokumentais;

17.3. sistemos, kurioje asmuo dirbo, aukštesniųjų įstaigų pažymėjimais, išduotais remiantis archyviniais dokumentais;

17.4. valstybinių archyvų sistemos įstaigų ar savivaldybių archyvų pažymėjimais arba šiose įstaigose ir archyvuose saugomų archyvinių dokumentų nuorašais ar išrašais

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [1100](#), 1998-09-10, *Žin.*, 1998, Nr. 81-2277 (1998-09-16), i. k. 0981100NUTA00001100

Nr. [483](#), 2001-04-27, *Žin.*, 2001, Nr. 37-1254 (2001-05-02), i. k. 1011100NUTA00000483

Nr. [889](#), 2001-07-11, *Žin.*, 2001, Nr. 62-2274 (2001-07-18), i. k. 1011100NUTA00000889

17.5. kariniais liudijimais arba Krašto apsaugos ministerijos išduotais karinės tarnybos trukmės pažymėjimais

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [623](#), 1997-06-16, *Žin.*, 1997, Nr. 58-1349 (1997-06-20), i. k. 0971100NUTA00000623

17.6. atsiskaitomosiomis knygelėmis ir profesinių sąjungų narių bilietais, jeigu nėra kitų dokumentų, įskaitant į stažą laiką, kai šiuose dokumentuose yra žymos apie darbo užmokesčio išmokėjimą ar nario mokesčio priklausomai nuo darbo užmokesčio sumokėjimą;

17.7. kūrybinių sąjungų valdybų, sekretoriatų nutarimais (Pensijų įstatymo 52 straipsnio pirmosios dalies 2 punkte nurodytiems asmenims);

17.8. samdytojo pažymėjimu, kai asmuo, iki 1991 m. birželio 1 d. dirbęs pas pavienį samdytoją, negali gauti valstybinių archyvų sistemos įstaigos ar savivaldybės archyvo pažymėjimo apie darbo sutarties įregistravimą arba negali pateikti profesinės sąjungos nario bilieto, įrodančio profesinės sąjungos nario mokesčio mokėjimą. Samdytojo pažymėjimas privalo būti patvirtintas notariškai ir, be to, dar patvirtintas socialinio draudimo skyriaus patikrinimo aktu. Jeigu samdytojas miręs, darbo pas samdytoją laikas gali būti nustatomas teismine tvarka

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

Nr. [889](#), 2001-07-11, *Žin.*, 2001, Nr. 62-2274 (2001-07-18), i. k. 1011100NUTA00000889

17.9. Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Vidaus reikalų ministerijos išduotais pažymėjimais – Pensijų įstatymo 52 straipsnio antrosios dalies 7 ir 8 punktuose nurodytas laikas. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro išduotais pažymėjimais apie ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyvių – karių savanorių išbūtą laisvės kovotojų struktūrose faktinį laiką – Pensijų įstatymo 52 straipsnio antrosios dalies 9 punkte nurodytas laikas

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [170](#), 1998-02-10, *Žin.*, 1998, Nr. 17-415 (1998-02-19), i. k. 0981100NUTA00000170

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

17.10. motinoms – vaikų invalidų iki 16 metų auginimo ir slaugos namuose laikas (Pensijų įstatymo 52 straipsnio trečiosios dalies 1 punktas) ir šeimos nariams – I grupės invalido slaugos namuose laikas (Pensijų įstatymo 52 straipsnio trečiosios dalies 2 punktas) iki 1995 m. sausio 1 d. – socialinio draudimo skyriaus vedėjo (arba jo pavaduotojo) sprendimu, pridėdant valstybinės medicininės socialinės ekspertizės komisijos pažymėjimą, įrodantį buvimo I grupės invalidu laiką, arba gydytojų konsultacinės komisijos pažymėjimą, įrodantį buvimo vaiku – invalidu laiką.

17.11. visų tradicinių Lietuvoje bažnyčių ir religinių organizacijų dvasininkų tarnybos laikas – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos nustatyta tvarka bažnyčių ir religinių organizacijų pažymomis, išduotomis remiantis dokumentais

Papildyta papunkčiu:

Nr. [1526](#), 1995-12-05, *Žin.*, 1995, Nr. 101-2257 (1995-12-13), i. k. 0951100NUTA00001526

18. Jeigu asmuo negali dokumentais įrodyti Pensijų įstatymo 52 straipsnio 1 dalies 1 punkte ir 52 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytų valstybinio socialinio pensijų draudimo stažui prilyginamų darbo laikotarpių, dirbtų iki 1993 m. gruodžio 31 d., dėl to, kad visi įmonės, įstaigos, organizacijos dokumentai ar jų dalis neišsaugoti nepaisant priežasčių, nurodytieji darbo laikotarpiai asmens prašymu gali būti nustatomi teismine tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [371](#), 1998-03-30, *Žin.*, 1998, Nr. 32-864 (1998-04-03), i. k. 0981100NUTA00000371

DYDŽIAI PAGRINDINEI IR PAPILDOMAI PENSIJOS DALIMS APSKAIČIUOTI

19. Asmens draudžiamosios pajamos nustatomos ir draudžiamųjų pajamų koeficientai apskaičiuojami pagal Pensijų įstatymo 13, 15, 16, 53 ir 54 straipsnius. Skiriant senatvės ir invalidumo pensijas nuo 2003 m. sausio 1 d. iki 2009 m. sausio 1 d., draudžiamųjų pajamų koeficientas, apskaičiuotas pagal Pensijų įstatymo 54 straipsnio nuostatas už laikotarpį iki 1994 m. sausio 1 d., pakeičiamas Pensijų įstatymo 55² ir 55³ straipsnių numatytais atvejais šiuose straipsniuose nustatyta tvarka.

Apdraustojo asmens draudžiamųjų pajamų koeficientas apskaičiuojamas kaip svertinis šio asmens metinių draudžiamųjų pajamų koeficientų vidurkis pagal Pensijų įstatymo 16 ir 54 straipsniuose nurodytus metus bei jų skaičių. Nustatant svertinį vidurkį, kiekvienų skaičiuojamų metų asmens draudžiamųjų pajamų koeficientas dauginamas iš įskaitytos į stažą, kai buvo dirbta pagal darbo sutartį, narystės ar tarnybos pagrindu, tų metų dalies. Gautų sandaugų suma dalijama iš viso stažo, įgyto dirbant pagal darbo sutartį, narystės ar tarnybos pagrindu, per tuos metus, kuriems vidurkis skaičiuotas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [403](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 34-1430 (2003-04-09), i. k. 1031100NUTA00000403

20. Kalendorinių metų draudžiamosios pajamos – tai asmens pajamos, gautos nuo atitinkamų metų sausio 1 d. iki kitų metų sausio 1 dienos.

21. Asmens draudžiamosios pajamos, gautos išėjimo į pensiją metais, asmens pageidavimu gali būti įtraukiamos į asmens draudžiamųjų pajamų koeficiento skaičiavimą. Kai visą asmens stažą sudaro tik stažas, įgytas tais metais, kuriais skiriama pensija, draudžiamųjų pajamų koeficientas apskaičiuojamas pagal šį stažą.

Jeigu išėjimo į pensiją metų draudžiamosios pajamos įtraukiamos į asmens draudžiamųjų pajamų koeficiento skaičiavimą, koeficientas apskaičiuojamas šių Nuostatų 19 punkte nurodytu būdu, išėjimo metų stažas nustatomas pagal Pensijų įstatymo 9 straipsnio antrąją dalį, o išėjimo metų asmens draudžiamųjų pajamų koeficientui apskaičiuoti naudojamos paskutinės iki išėjimo į pensiją mėnesio patvirtintos einamųjų metų draudžiamosios pajamos. Patvirtinus išėjimo į pensiją metų draudžiamąsias pajamas, asmens draudžiamųjų pajamų koeficientas, atsižvelgiant į šias pajamas, perskaičiuojamas nuo pensijos paskyrimo dienos, jeigu pensijos gavėjui tai naudinga.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1035](#), 1996-09-02, *Žin.*, 1996, Nr. 84-2013 (1996-09-06), i. k. 0961100NUTA00001035

Nr. [459](#), 2002-04-04, *Žin.*, 2002, Nr. 38-1375 (2002-04-10), i. k. 1021100NUTA00000459

Nr. [403](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 34-1430 (2003-04-09), i. k. 1031100NUTA00000403

22. Draudžiamosios pajamos nuo 1994 m. sausio 1 d., o Pensijų įstatymo 53 straipsnio antrosios dalies 3 punkte nurodytų asmenų – nuo 1995 m. sausio 1 d. įrodomos socialinio draudimo skyrių pažymėjimais, išduotais remiantis šiuose skyriuose esančia draudžiamųjų įskaita. Iki minėtųjų datų asmens draudžiamosios pajamos įrodomos darbdavių pažymėjimais, išduotais remiantis įmonės, įstaigos, organizacijos archyviniais dokumentais apie asmeniui apskaičiuotas (išmokėtas) pajamas, taip pat valstybinių archyvų sistemos įstaigų ar savivaldybių archyvų

pažymėjimais arba šiose įstaigose ir archyvuose saugomų archyvinių dokumentų nuorašais ar išrašais apie asmeniui apskaičiuotas (išmokėtas) pajamas

Punkto pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

Nr. [889](#), 2001-07-11, *Žin.*, 2001, Nr. 62-2274 (2001-07-18), i. k. 1011100NUTA00000889

23. Į pajamas, kurios Pensijų įstatymo 53 straipsnio pirmosios dalies 1 ir 2 punktuose prilyginamos draudžiamosioms pajamoms, įtraukiamos gautos ligos (laikinojo nedarbingumo) bei motinystės (nėštumo ir gimdymo) pašalpos. Asmens pajamos, nuo kurių iki Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo įsigaliojimo dienos neturėjo būti skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, nurodytos šių nuostatų 6 priede.

Į asmenų, dirbusių buvusios TSRS įstaigose užsienyje arba tarptautinėse organizacijose bei dirbusių užsienyje buvusios TSRS siuntimu, pajamas, prilyginamas draudžiamosioms pajamoms pagal Pensijų įstatymo 53 straipsnio pirmosios dalies 1 ir 4 punktus, įtraukiamos visų darbo apmokėjimo rūšių piniginės sumos, išmokėtos tuometine tarybine valiuta, jeigu pagal tuo metu galiojusias taisykles nuo jų turėjo būti skaičiuojami valstybinio socialinio draudimo įnašai. Pajamos, gautos užsienio valiuta, neįtraukiamos. Šių asmenų pageidavimu asmens draudžiamųjų pajamų koeficientas už nurodytąjį laikotarpį gali būti apskaičiuojamas taikant Pensijų įstatymo 54 straipsnio ketvirtosios dalies nuostatas. Tokia pat tvarka įvertinamos ir darbo apmokėjimo rūšys asmenims, dirbusiems Lietuvos Respublikos įstaigose užsienyje arba tarptautinėse organizacijose bei dirbusiems užsienyje Lietuvos Respublikos siuntimu nuo 1990 m. kovo 11 d. iki Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo įsigaliojimo dienos (tai yra iki 1991 m. birželio 1 dienos).

Punkto pakeitimai:

Nr. [1526](#), 1995-12-05, *Žin.*, 1995, Nr. 101-2257 (1995-12-13), i. k. 0951100NUTA00001526

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

24. Pensijų įstatymo 54 straipsnio pirmojoje dalyje pateiktas Statistikos departamento skelbiamas valstybinio sektoriaus, akcinių bei uždarytųjų akcinių bendrovių darbuotojams apskaičiuotas vidutinis mėnesinis darbo užmokestis nurodytas šių nuostatų 2 priede – minimalus ir vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, taikytinas draudžiamųjų pajamų koeficientui apskaičiuoti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

25. Jeigu apskaičiuojant draudžiamųjų pajamų koeficientą įskaitomos pajamos, gautos laikotarpiu nuo 1991 m. sausio 1 d. iki 1994 m. sausio 1 d., tai 1991, 1992, 1993 m. metiniai koeficientai apskaičiuojami padalijus atitinkamų metų kiekvieno mėnesio draudžiamąsias pajamas iš atitinkamų metų to mėnesio vidutinio darbo užmokesčio, buvusio Lietuvos Respublikoje. Visų taip apskaičiuotų dalmenų vidurkis laikomas atitinkamų metų metiniu koeficientu.

26. Pensijų įstatymo 54 straipsnio penktojoje dalyje nustatyta tvarka draudžiamųjų pajamų koeficientas apskaičiuojamas:

asmenims, kurie turi stažą, įgytą iki 1984 m. sausio 1 d., tačiau per 5 paeiliui ar nepaeiliui einančius kalendorinius metus nuo 1984 m. sausio 1 d. iki 1994 m. sausio 1 d. nebuvo tam tikrą laiką dirbę pagal darbo sutartį, narystės ar tarnybos pagrindu;

neišsaugoti archyviniai dokumentai, asmenims, dirbusiems iki 1991 m. birželio 1 d. pas pavienius samdytojus namų darbininkėmis, asmeniniais vairuotojais, auklėmis ir taip toliau (šių nuostatų 17.8 punktas), taip pat asmenims, turėjusiems vaiko iki trejų metų priežiūros atostogas.

Jeigu visi archyviniai dokumentai apie išmokėtą (priskaičiuotą) atlyginimą išlikę, tačiau juose nėra duomenų apie asmens uždarbį, tokie laikotarpiai, buvę iki 1991 m. birželio 1 d., įtraukiami į pajamų koeficiento apskaičiavimą, imant vietoj pajamų nulį. Tokie laikotarpiai, buvę po 1991 m. birželio 1 d., neįskaitomi į stažą, pagal kurį skaičiuojamas draudžiamųjų pajamų koeficientas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [623](#), 1997-06-16, *Žin.*, 1997, Nr. 58-1349 (1997-06-20), i. k. 0971100NUTA00000623

Nr. [487](#), 2000-05-01, Žin., 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

27. Apskaičiuojant asmens draudžiamųjų pajamų koeficientą, Pensijų įstatymo 54 straipsnio penktojoje dalyje numatytu atveju gali būti imamas dar ankstesnis dešimtmetis – nuo 1974 m. sausio 1 d. iki 1984 m. sausio 1 dienos. Priėmus sprendimą dėl tokio skaičiavimo, taikomos ir Pensijų įstatymo 54 straipsnio antrojoje dalyje nurodytos koeficiento skaičiavimo taisyklės.

SENATVĖS PENSIJOS

28. Senatvės pensijos skiriamos ir mokamos pagal Pensijų įstatymo 17²², 24, 52⁵⁵ straipsnius. Skiriant senatvės pensijas nuo 2003 m. sausio 1 d. iki 2009 m. sausio 1 d. ir esant Pensijų įstatymo 55¹ straipsnio nustatytoms sąlygoms, taikomas Pensijų įstatymo 55² straipsnis (šių Nuostatų 102–108 punktai)

Punkto pakeitimai:

Nr. [1313](#), 1999-11-30, Žin., 1999, Nr. 103-2967 (1999-12-03), i. k. 0991100NUTA00001313

Nr. [403](#), 2003-04-03, Žin., 2003, Nr. 34-1430 (2003-04-09), i. k. 1031100NUTA00000403

29. Asmenims, iki 2009 m. sausio 1 d. įgijusiems teisę gauti senatvės pensiją, šios pensijos papildomoji dalis (Pensijų įstatymo 21 straipsnis ir 54 straipsnio 2 dalis) apskaičiuojama pagal formulę $0,005 \times s \times k \times D + 0,005 \times S \times K \times D$, kur:

s – stažas, įgytas iki 1994 m. sausio 1 d., apskaičiuotas pagal Pensijų įstatymo 52 straipsnio pirmąją, antrąją ir ketvirtąją dalis;

k – asmens draudžiamųjų pajamų koeficientas, apskaičiuotas pagal draudžiamąsias pajamas iki 1994 m. sausio 1 d., kuris, esant Pensijų įstatymo 55¹ ir 55² straipsniuose nustatytoms sąlygoms, patikslinamas (pakeičiamas) pagal Pensijų įstatymo 55² straipsnio nuostatas (šių Nuostatų 102–108 punktai);

S – stažas, įgytas po 1994 m. sausio 1 d. dirbant pagal darbo sutartį, narystės ar tarnybos pagrindu (Pensijų įstatymo 8 straipsnio antroji ir trečioji dalys);

K – asmens draudžiamųjų pajamų koeficientas, apskaičiuotas pagal draudžiamąsias pajamas nuo 1994 m. sausio 1 dienos;

D – Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos einamųjų metų draudžiamosios pajamos, galiojančios tą mėnesį, už kurį mokama pensija (Pensijų įstatymo 14 straipsnio 1 dalis).

Punkto pakeitimai:

Nr. [459](#), 2002-04-04, Žin., 2002, Nr. 38-1375 (2002-04-10), i. k. 1021100NUTA00000459

Nr. [403](#), 2003-04-03, Žin., 2003, Nr. 34-1430 (2003-04-09), i. k. 1031100NUTA00000403

30. Senatvės pensijos padidinimo dėl atidėto kreipimosi laikas pagal Pensijų įstatymo 24 straipsnį skaičiuojamas ne anksčiau kaip nuo 1995 m. sausio 1 dienos.

Atidėjus kreipimąsi dėl senatvės pensijos padidinimo, asmuo turi teisę pageidauti, kad pensija būtų skiriama taikant Pensijų įstatymo 24 straipsnio pirmojoje, trečiojoje, ketvirtojoje dalyse numatytą pensijos padidinimą arba kad pensija būtų skiriama nuo terminų, nurodytų Pensijų įstatymo 39 straipsnio pirmojoje dalyje.

Senatvės pensija už atidėto kreipimosi ar atidėto mokėjimo laiką didinama, jeigu asmuo tuo laiku negavo kitos rūšies valstybinės socialinio draudimo pensijos, išskyrus našlių ir našlaičių pensiją.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1313](#), 1999-11-30, Žin., 1999, Nr. 103-2967 (1999-12-03), i. k. 0991100NUTA00001313

Nr. [487](#), 2000-05-01, Žin., 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

31. Pensijų įstatymo 55 straipsnio antrojoje dalyje nustatyto senatvės pensijos amžiaus lentelė pateikiama šių nuostatų 3 priede.

32. Pensijų įstatymo 55 straipsnio ketvirtojoje dalyje nustatyto būtinojo stažo senatvės pensijai skirti lentelė pateikiama šių nuostatų 4 priede.

INVALIDUMO PENSIJOS

33. Invalidumo pensijos skiriamos ir mokamos pagal Pensijų įstatymo 25–29 ir 52–54 straipsnius. Skiriant invalidumo pensijas nuo 2003 m. sausio 1 d. iki 2009 m. sausio 1 d. ir esant Pensijų įstatymo 55¹ straipsnio nustatytoms sąlygoms, taikomas Pensijų įstatymo 55³ straipsnis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [144](#), 1999-02-10, *Žin.*, 1999, Nr. 18-466 (1999-02-19), i. k. 0991100NUTA00000144

Nr. [1313](#), 1999-11-30, *Žin.*, 1999, Nr. 103-2967 (1999-12-03), i. k. 0991100NUTA000001313

Nr. [403](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 34-1430 (2003-04-09), i. k. 1031100NUTA00000403

34. Pagal Pensijų įstatymo 26 straipsnio trečiosios dalies nuostatą Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba turi teisę ginčyti invalidumo nustatymo teisingumą asmeniui, turinčiam teisę gauti invalidumo pensiją. Ginčijama šia tvarka:

34.1. jeigu Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba ir (ar) jos teritorinis socialinio draudimo skyrius nesutinka su teritorinės valstybinės medicininės socialinės ekspertizės komisijos sprendimu, respublikinė valstybinė medicininės socialinės ekspertizės komisija ne vėliau kaip per mėnesį nuo reikalavimo peržiūrėti teritorinės komisijos sprendimą patikrina ligonį ir priima savo sprendimą;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [459](#), 2002-04-04, *Žin.*, 2002, Nr. 38-1375 (2002-04-10), i. k. 1021100NUTA00000459

34.2. jeigu Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba ir (ar) jos teritorinis socialinio draudimo skyrius nesutinka ir su respublikinės valstybinės medicininės socialinės ekspertizės komisijos sprendimu, Lietuvos Respublikos vyriausiasis medicininės socialinės ekspertizės ekspertas ne vėliau kaip per 10 dienų nuo Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos ir (ar) jos teritorinio socialinio draudimo skyriaus reikalavimo peržiūrėti respublikinės valstybinės medicininės socialinės ekspertizės komisijos sprendimą organizuoja ligonio patikrinimą Konfliktų komisijoje prie Lietuvos Respublikos vyriausiojo medicininės socialinės ekspertizės eksperto. Ši komisija turi priimti savo sprendimą per mėnesį nuo kreipimosi į ją dienos;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [459](#), 2002-04-04, *Žin.*, 2002, Nr. 38-1375 (2002-04-10), i. k. 1021100NUTA00000459

34.3. jeigu Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba ir (ar) jos teritorinis socialinio draudimo skyrius nesutinka ir su Konfliktų komisijos išvadomis, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos direktoriui (ar jo pavaduotojui) sutikus, organizuojamas ligonio patikrinimas nurodytųjų įstaigų sudarytoje nepriklausomų ekspertų komisijoje. Ši komisija sudaroma iš aukštos kvalifikacijos gydytojų ekspertų, kitų specialistų ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos ir (ar) jos teritorinio socialinio draudimo skyriaus darbuotojų. Nepriklausomų ekspertų komisijos sprendimas, priimtas balsų dauguma, yra galutinis;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [459](#), 2002-04-04, *Žin.*, 2002, Nr. 38-1375 (2002-04-10), i. k. 1021100NUTA00000459

Punkto pakeitimai:

Nr. [1526](#), 1995-12-05, *Žin.*, 1995, Nr. 101-2257 (1995-12-13), i. k. 0951100NUTA000001526

35. *Neteko galios nuo 2000-01-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [1313](#), 1999-11-30, *Žin.*, 1999, Nr. 103-2967 (1999-12-03), i. k. 0991100NUTA000001313

36. Pagal Pensijų įstatymo 27 straipsnį bei 28 straipsnio antrąją ir trečiąją dalis nustatomas stažas invalidumo pensijai skirti pateiktas šių nuostatų 5 priede.

Punkto pakeitimai:

Nr. [144](#), 1999-02-10, *Žin.*, 1999, Nr. 18-466 (1999-02-19), i. k. 0991100NUTA00000144

Nr. [1313](#), 1999-11-30, *Žin.*, 1999, Nr. 103-2967 (1999-12-03), i. k. 0991100NUTA000001313

37. Jeigu asmenų, nurodytų Pensijų įstatymo 2 straipsnio pirmosios dalies 1-5 punktuose, teisė gauti invalidumo pensiją dėl sužalojimo darbe ar profesinės ligos atsirado iki Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo įsigaliojimo dienos (iki 2000 m. sausio 1 d.), skiriant šiems asmenims invalidumo pensijas dėl sužalojimo darbe ar profesinės ligos pagal Pensijų įstatymo 39 straipsnio pirmosios dalies nuostatas, netaikomi Pensijų įstatymo 27 ir 28 straipsnių reikalavimai ir 29 straipsnio trečiosios dalies 2 punkto nuostata dėl trūkstamo iki senatvės pensijos amžiaus stažo mažinimo proporcingai turimam stažui. Jeigu invalidumo pensijos nurodytiesiems asmenims skiriamos nuo 2000 m. sausio 1 d. ar vėlesnės datos, kai nuo teisės gauti invalidumo pensiją praėjo Pensijų įstatymo 39 straipsnio pirmojoje dalyje nustatytų 12 mėnesių ir daugiau, taikomos bendrosios invalidumo pensijų skyrimo nuostatos (Pensijų įstatymo 27-29 straipsniai).

Punkto pakeitimai:

Nr. [1313](#), 1999-11-30, Žin., 1999, Nr. 103-2967 (1999-12-03), i. k. 0991100NUTA00001313

Nr. [487](#), 2000-05-01, Žin., 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

Nr. [459](#), 2002-04-04, Žin., 2002, Nr. 38-1375 (2002-04-10), i. k. 1021100NUTA00000459

38. Pakeitus asmens invalidumo priežastį – dėl sužalojimo darbe ar profesinės ligos – į bendrąjį susirgimą iki Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo įsigaliojimo dienos (iki 2000 m. sausio 1 d.), invalidumo pensija skiriama iš naujo. Tokiu atveju, skiriant invalidumo pensiją, minimalaus ir būtinojo stažo reikalavimai nustatomi pagal invalido amžių tuo metu, kai jis pirmą kartą buvo pripažintas invalidu dėl sužalojimo darbe ar profesinės ligos. Jeigu asmuo tuo metu, kai pirmą kartą buvo pripažintas invalidu dėl sužalojimo darbe ar profesinės ligos, neatitiko minimalaus ir būtinojo stažo reikalavimų, nustatytų Pensijų įstatymo 28 straipsnyje, skiriant invalidumo pensiją iš naujo taikomos Pensijų įstatymo 27 straipsnio antrosios dalies nuostatos. Tokios pat tvarkos laikomasi ir tais atvejais, kai asmens, kuriam invalidumo pensija dėl sužalojimo darbe ar profesinės ligos buvo paskirta iki 2000 m. sausio 1 d., invalidumo priežastis dėl sužalojimo darbe ar profesinės ligos pakeičiama į bendrąjį susirgimą įsigaliojus Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymui (2000 m. sausio 1 d. ir vėliau).

Pakeitus asmens invalidumo priežastį – dėl bendrojo susirgimo – į sužalojimo darbe ar profesinės ligos iki Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo įsigaliojimo dienos (iki 2000 m. sausio 1 d.), invalidumo pensija skiriama iš naujo. Tokiu atveju, skiriant invalidumo pensiją, netaikomi Pensijų įstatymo 27 ir 28 straipsnių reikalavimai ir 29 straipsnio trečiosios dalies 2 punkto nuostata dėl trūkstamo iki senatvės pensijos amžiaus stažo mažinimo proporcingai turimam stažui. Jeigu asmens, kuriam invalidumo pensija dėl bendrojo susirgimo buvo paskirta iki 2000 m. sausio 1 d., invalidumo priežastis – dėl bendrojo susirgimo – pakeičiama į sužalojimo darbe ar profesinės ligos priežastį įsigaliojus Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymui (2000 m. sausio 1 d. ir vėliau), asmeniui toliau mokama paskirtoji pensija. Jeigu kartu su priežastimi pakeičiama ir invalidumo grupė, taikomos taip pat Pensijų įstatymo 40 straipsnio antrosios dalies nuostatos

Punkto pakeitimai:

Nr. [623](#), 1997-06-16, Žin., 1997, Nr. 58-1349 (1997-06-20), i. k. 0971100NUTA00000623

Nr. [1313](#), 1999-11-30, Žin., 1999, Nr. 103-2967 (1999-12-03), i. k. 0991100NUTA00001313

Nr. [487](#), 2000-05-01, Žin., 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

NAŠLIŲ IR NAŠLAIČIŲ (MAITINTOJO NETEKIMO) PENSIJOS

39. Pensijų įstatymo 33–37 straipsniai reguliuoja našlių ir našlaičių pensijų skyrimo už asmenis, mirusius po šio įstatymo įsigaliojimo (pradedant 1995 m. sausio 1 d. ir vėliau), tvarką. Už mirusius iki 1995 m. sausio 1 d. asmenis našlių pensijos skiriamos pagal įstatymo 45¹ straipsnį, o našlaičių pensijos – pagal įstatymo 33, 35–37 straipsnius. Maitintojo netekimo pensijos už asmenis, mirusius iki 1995 m. sausio 1 d., paskirtos pagal galiojusių iki šios datos pensijų įstatymų nuostatas,

reglamentavusias maitintojo netekimo pensijų skyrimą, pagal Pensijų įstatymą neperskaičiuojamos ir mokamos šių nuostatų 3 ir 87–101 punktuose nustatyta tvarka

Punkto pakeitimai:

Nr. [623](#), 1997-06-16, *Žin.*, 1997, Nr. 58-1349 (1997-06-20), i. k. 0971100NUTA00000623

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

40. Nustatyta tvarka pripažinus asmenį nežinia kur esančiu, santuokinis bei vaikai turi teisę gauti našlių ar našlaičių pensiją (Pensijų įstatymo 33 straipsnis), jeigu dingęs asmuo teismo sprendimo dėl pripažinimo nežinia kur esančiu įsigaliojimo dieną, o asmenį pripažinus mirusiu – mirties liudijime nurodytą mirties dieną buvo įgijęs Pensijų įstatymo nustatytą teisę gauti valstybinę socialinio draudimo invalidumo pensiją (jeigu būtų tapęs invalidu) ar senatvės pensiją arba tokią pensiją gavo. Šiais atvejais teisės gauti pensiją atsiradimo diena (Pensijų įstatymo 39 straipsnis) laikoma teismo sprendimo dėl pripažinimo nežinia kur esančiu įsigaliojimo diena, o asmenį pripažinus mirusiu – mirties liudijimo išdavimo diena

Punkto pakeitimai:

Nr. [623](#), 1997-06-16, *Žin.*, 1997, Nr. 58-1349 (1997-06-20), i. k. 0971100NUTA00000623

41. Įvaikiams, gaunantiems našlaičių (maitintojo netekimo) pensiją už tikruosius tėvus, įgijus teisę gauti našlaičių pensiją už mirusius tėvus pagal Pensijų įstatymo 35 straipsnio pirmąją dalį, jų pasirinkimu skiriama pensija arba už tikruosius tėvus, arba už tėvus.

42. Visiems asmenims, turintiems teisę gauti našlių ar našlaičių pensiją, skiriama viena pensija.

Jeigu teisę gauti našlių pensiją turi keli globėjai (rūpintojai), kurie pasidaliję augina mirusio asmens vaikus (įvaikius) ar slaugo namuose mirusiojo vaikus (įvaikius) I grupės invalidus, tapusius invalidais iki 18 metų, kiekvienam globėjui (rūpintojui) skiriama po lygiai, bet ne daugiau kaip 20 procentų viso mirusiajam Pensijų įstatymo 36 straipsnio pirmojoje ir trečiojoje dalyse nustatyta tvarka apskaičiuotos pensijos dydžio. Jeigu paskui, jau paskyrus ir mokant našlių ir našlaičių pensiją, teisę gauti našlių pensiją įgyja kito našlaičio globėjas (rūpintojas), jam priklausanti našlių pensijos dalis skiriama nuo pirmos dienos mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį buvo gautas prašymas su visais reikiama dokumentais dėl našlių pensijos skyrimo. Globėjams (rūpintojams) priklausančios našlių pensijos dalys su jų globotiniams (rūpintiniams) priklausančiomis našlaičių pensijos dalimis mokamos kiekvienam globėjui (rūpintojui) atskirai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [144](#), 1999-02-10, *Žin.*, 1999, Nr. 18-466 (1999-02-19), i. k. 0991100NUTA00000144

Nr. [1340](#), 2002-08-23, *Žin.*, 2002, Nr. 83-3607 (2002-08-28), i. k. 1021100NUTA000001340

Nr. [403](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 34-1430 (2003-04-09), i. k. 1031100NUTA00000403

PENSIJŲ SKYRIMAS, MOKĖJIMAS IR GINČŲ DĖL PENSIJŲ NAGRINĖJIMAS

43. Pensijų skyrimo ir mokėjimo tvarka bei terminai nustatyti Pensijų įstatymo 38–42 straipsniuose ir šių nuostatų 44–75 punktuose.

44. Prašymą dėl pensijos skyrimo su visais reikiama dokumentais asmuo paduoda nuolatinės gyvenamosios vietos socialinio draudimo skyriui. Šis asmuo turi pateikti skyriui Lietuvos Respublikos piliečio pasą arba asmens tapatybės kortelę, arba leidimą nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje; jeigu šiuose dokumentuose nėra žymos apie nuolatinę jo gyvenamąją vietą, – Lietuvos Respublikos gyventojų registro tvarkymo įstaigų arba asmens nuolatinės gyvenamosios vietos teritorinės policijos įstaigos migracijos skyriaus, poskyrio, grupės ar pasų poskyrio (toliau vadinama – migracijos tarnyba) (asmenys, gyvenantys seniūnijai priskirtoje teritorijoje kaimų ir miestų gyvenamosiose vietovėse, kuriose nėra migracijos tarnybų, – seniūno ar jo įgalioto asmens) išduotą pažymą apie asmens nuolatinę gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje

Punkto pakeitimai:

Nr. [483](#), 2001-04-27, *Žin.*, 2001, Nr. 37-1254 (2001-05-02), i. k. 1011100NUTA00000483

Nr. [459](#), 2002-04-04, *Žin.*, 2002, Nr. 38-1375 (2002-04-10), i. k. 1021100NUTA00000459

TAR pastaba. Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų 44 punkto nuostata dėl asmens tapatybės kortelės pateikimo įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 dienos.

Nr. [1340](#), 2002-08-23, *Žin.*, 2002, Nr. 83-3607 (2002-08-28), i. k. 1021100NUTA00001340

- 45. Prie prašymo skirti senatvės pensiją turi būti pridėti:
 - 45.1. dokumentai, įrodantys asmens stažą;
 - 45.2. dokumentai, įrodantys asmens draudžiamąsias pajamas.
- 46. Prie prašymo skirti invalidumo pensiją turi būti pridėti:
 - 46.1. invalidumo pažymėjimas, išduotas valstybinės medicininės socialinės ekspertizės komisijos;
 - 46.2. dokumentai, įrodantys asmens stažą;
 - 46.3. dokumentai, įrodantys asmens draudžiamąsias pajamas;
 - 46.4. sužalojimo darbe ar profesinės ligos tyrimo aktas arba kitas oficialus dokumentas apie nelaimingą atsitikimą.
- 47. Prie prašymo skirti našlių ar našlaičių pensiją turi būti pridėti:
 - 47.1. mirties liudijimas arba teismo sprendimas dėl asmens pripažinimo nežinia kur esančiu;
 - 47.2. dokumentas apie asmens amžių, jeigu tai nenurodyta mirties liudijime;
 - 47.3. dokumentai, įrodantys mirusiojo asmens stažą;
 - 47.4. dokumentai, įrodantys mirusiojo asmens draudžiamąsias pajamas;
 - 47.5. sužalojimo darbe ar profesinės ligos tyrimo aktas, jeigu asmuo mirė dėl šių priežasčių;
 - 47.6. santuokos liudijimas;
 - 47.7. teismo sprendimas dėl buvimo faktiniuose santuokiniuose santykiuose fakto nustatymo;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [889](#), 2001-07-11, *Žin.*, 2001, Nr. 62-2274 (2001-07-18), i. k. 1011100NUTA00000889

- 47.8. našlaičių gimimo liudijimai;
- 47.9. mokymo įstaigų pažymėjimai, jeigu našlaičiai, vyresni kaip 18 metų, mokosi;
- 47.10. valstybinės medicininės socialinės ekspertizės komisijos išduota invalidumo pažyma, jeigu teisė gauti šią pensiją priklauso nuo invalidumo.
- 47.11. rajono (miesto) savivaldybės valdybos (mero) sprendimas (potvarkis) dėl asmens nustatytąja tvarka pripažinimo vaiko našlaičio ar vaikų našlaičių laikinuoju globėju ar teismo sprendimas (nutartis) dėl asmens nustatytąja tvarka pripažinimo našlaičio ar našlaičių globėju.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [144](#), 1999-02-10, *Žin.*, 1999, Nr. 18-466 (1999-02-19), i. k. 0991100NUTA00000144

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [889](#), 2001-07-11, *Žin.*, 2001, Nr. 62-2274 (2001-07-18), i. k. 1011100NUTA00000889

- 48. Asmuo turi pateikti dokumentų, kurių reikia atitinkamos rūšies pensijai skirti, originalus. Jeigu dokumentų originalai neišsaugoti ar perduoti saugoti valstybinių archyvų sistemos įstaigoms arba savivaldybių archyvams, pateikiami šių įstaigų ir archyvų pažymėjimai arba šiose įstaigose ir archyvuose saugomų archyvinų dokumentų nuorašai ar išrašai

Punkto pakeitimai:

Nr. [1100](#), 1998-09-10, *Žin.*, 1998, Nr. 81-2277 (1998-09-16), i. k. 0981100NUTA00001100

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

Nr. [483](#), 2001-04-27, *Žin.*, 2001, Nr. 37-1254 (2001-05-02), i. k. 1011100NUTA00000483

Nr. [889](#), 2001-07-11, *Žin.*, 2001, Nr. 62-2274 (2001-07-18), i. k. 1011100NUTA00000889

- 49. Jeigu pateiktame dokumente apie amžių nurodyti tik gimimo metai, be mėnesio, tai gimimo data laikoma tų gimimo metų liepos 1-oji diena.

Tais atvejais, kai stažo dokumentuose nurodyti tik stojimo į darbą arba darbo baigimo metai, be tikslesnių datų (pavyzdžiui, „nuo 1986 iki 1987 metų“), darbo pradžios ir darbo pabaigos data laikoma atitinkamų metų liepos 1-oji diena.

Jeigu stažo dokumente nurodyti tik metai ir mėnuo, be tikslesnės datos, tai data laikoma atitinkamo mėnesio 15-oji diena.

50. Socialinio draudimo skyriai turi teisę reikalauti iš draudėjų, pavienių asmenų ir valstybinių archyvų sistemos įstaigų ar savivaldybių archyvų dokumentų, kurių reikia pensijai skirti ir mokėti, taip pat tikrinti, ar dokumentai išduoti pagrįstai. Socialinio draudimo skyriai privalo pareikalauti nurodytųjų dokumentų, jeigu asmuo dėl svarbių priežasčių neturi galimybės jų pateikti. Socialinio draudimo skyriaus vedėjas (arba jo pavaduotojas) ar jo įgaliotas šio skyriaus valstybės tarnautojas nustato, ar priežastys svarbios.

Draudėjai, valstybinių archyvų sistemos įstaigos ar savivaldybių archyvai, darbo biržos privalo išduoti asmenų ir socialinio draudimo skyrių reikalaujamus dokumentus apie tų asmenų turimą stažą, draudžiamąsias pajamas (darbo užmokestį), išmokėtas valstybinio socialinio draudimo ir bedarbio pašalpas, taip pat kitus dokumentus, kurių reikia pensijoms skirti ir mokėti. Socialinio draudimo skyriaus reikalavimu dokumentai išduodami nemokamai.

Dokumentus išdavęs juridinis ar fizinis asmuo atsako už jų teisingumą Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka ir atlygina valstybinio socialinio draudimo biudžetui materialinę žalą, padarytą dėl neteisingai išduotų dokumentų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1100](#), 1998-09-10, *Žin.*, 1998, Nr. 81-2277 (1998-09-16), i. k. 0981100NUTA00001100

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

Nr. [483](#), 2001-04-27, *Žin.*, 2001, Nr. 37-1254 (2001-05-02), i. k. 1011100NUTA00000483

Nr. [889](#), 2001-07-11, *Žin.*, 2001, Nr. 62-2274 (2001-07-18), i. k. 1011100NUTA00000889

Nr. [80](#), 2004-01-27, *Žin.*, 2004, Nr. 18-530 (2004-02-03), i. k. 1041100NUTA00000080

51. Socialinio draudimo skyrius, priėmęs prašymą skirti pensiją, išduoda kvitą apie dokumentų priėmimą, nurodydamas jų priėmimo datą.

52. Kreipimosi dėl pensijos data laikoma diena, kurią priimtas prašymas su visais reikiamais dokumentais.

Jeigu prašymas skirti pensiją su visais reikiamais dokumentais siunčiamas paštu, tai kreipimosi dėl pensijos data laikoma prašymo išsiuntimo diena, pažymėta vietos pašto spaude.

Jeigu prie prašymo pridėti ne visi reikiami dokumentai, socialinio draudimo skyrius per 5 dienas praneša pareiškėjui, kokie dokumentai turi būti pateikti papildomai.

53. Pensijos skiriamos socialinio draudimo skyriaus vedėjo (arba jo pavaduotojo) ar jo įgalioto šio skyriaus valstybės tarnautojo sprendimu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [80](#), 2004-01-27, *Žin.*, 2004, Nr. 18-530 (2004-02-03), i. k. 1041100NUTA00000080

54. Sprendimas dėl pensijos skyrimo turi būti priimtas ne vėliau kaip per 10 dienų po prašymo su visais reikiamais dokumentais arba papildomų dokumentų gavimo dienos.

Paskyrus pensiją, pensininko prašymu jo pateiktų dokumentų originalai gali būti grąžinami pažymėjus juose apie pensijos paskyrimą. Pensijų bylose paliekami grąžinamų dokumentų originalų nuorašai, patvirtinti socialinio draudimo skyriaus vedėjo (arba jo pavaduotojo) ar jo įgalioto šio skyriaus valstybės tarnautojo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

Nr. [80](#), 2004-01-27, *Žin.*, 2004, Nr. 18-530 (2004-02-03), i. k. 1041100NUTA00000080

55. Atsisakęs skirti pensiją, socialinio draudimo skyrius ne vėliau kaip per 5 dienas po tokio sprendimo priėmimo turi išsiųsti (įteikti) pareiškėjui sprendimo nuorašą. Sprendime nurodoma atsisakymo skirti pensiją priežastis ir šio sprendimo apskundimo tvarka. Asmens pateikti dokumentai grąžinami, o pensijos byloje paliekami šių dokumentų nuorašai.

56. Paskyrus pensiją, pensininkui išduodamas pensininko pažymėjimas, kurio formą nustato Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1526](#), 1995-12-05, *Žin.*, 1995, Nr. 101-2257 (1995-12-13), i. k. 0951100NUTA00001526

57. Socialinio draudimo skyrius, mokantis pensiją, privalo prieš mėnesį informuoti pensininką apie pensijos skyrimo termino pasibaigimą (Pensijų įstatymo 39 straipsnio trečioji dalis).

Pensijų įstatymo 39 straipsnio ketvirtosios dalies nuostatos dėl pensijos mokėjimo nutraukimo ir vėlesnio jos pratęsimo ar atnaujinimo taikomos tik tais atvejais, kai pensijos mokėjimas nutraukiamas pasibaigus pensijos skyrimo terminui. Jeigu pensijos gavėjas paduoda prašymą dėl tam tikrų priežasčių nutraukti tam tikram laikui pensijos mokėjimą nepasibaigus pensijos skyrimo terminui, pensijos mokėjimas pagal gavėjo paduotą prašymą sustabdomas (ne nutraukiamas) ir vėl gali būti pratęstas gavus atitinkamą gavėjo prašymą. Pensijos mokėjimas tokiu atveju pratęsimas taikant Pensijų įstatymo 39 straipsnio ketvirtosios dalies nuostatas, reglamentuojančias pensijos mokėjimo pratęsimo ar atnaujinimo datą priklausomai nuo to, ar priežastys, dėl kurių pensijos mokėjimas buvo sustabdytas, laikomos pateisinamomis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1526](#), 1995-12-05, *Žin.*, 1995, Nr. 101-2257 (1995-12-13), i. k. 0951100NUTA00001526

58. Socialinio draudimo skyriaus vedėjas (arba jo pavaduotojas) ar jo įgaliotas šio skyriaus valstybės tarnautojas nusprendžia, ar pateisinamomis laikytinos priežastys, dėl kurių pensijos gavėjas pavėluotai kreipiasi dėl pensijos mokėjimo pratęsimo ar atnaujinimo pagal Pensijų įstatymo 39 straipsnio ketvirtąją dalį. Šios priežastys nurodomos atitinkamame sprendime.

Punkto pakeitimai:

Nr. [80](#), 2004-01-27, *Žin.*, 2004, Nr. 18-530 (2004-02-03), i. k. 1041100NUTA00000080

59. Kai pensijos gavėjas dėl pateisinamos priežasties pavėluotai kreipiasi prašydamas pratęsti pensijos mokėjimą, nes praleido pakartotinio tikrinimo laiką, pensija išmokama, jeigu valstybinė medicininės socialinės ekspertizės komisija nustato, kad asmuo tuo metu buvo kurios nors grupės invalidas.

60. Jeigu invalidumo pensijos mokėjimas invalidui buvo nutrauktas dėl atgauto darbingumo, tai, vėl pripažinus jį invalidu, anksčiau paskirtos pensijos mokėjimas atnaujinamas, jeigu nuo dienos, kurią buvo nutrauktas pensijos mokėjimas, praėjo ne daugiau kaip 3 metai. Priešingu atveju pensija nustatyta tvarka skiriama iš naujo.

61. Pensijų įstatymo 39 straipsnio ketvirtosios dalies ir šių nuostatų 58–60 punktų taisyklės taikomos ir invalidams, gaunantiems našlių ar našlaičių pensijas.

Jeigu asmuo mirė ne vėliau kaip per 3 metus po tos dienos, kurią jam invalidumo pensijos mokėjimas buvo nutrauktas dėl atgauto darbingumo, laikoma, jog jis buvo įgijęs Pensijų įstatymo nustatytą teisę gauti valstybinę socialinio draudimo invalidumo pensiją, ir šio asmens sutuoktinis bei vaikai turi teisę gauti našlių ir našlaičių pensiją, kaip numatyta Pensijų įstatymo 33 straipsnyje, pagal atnaujintą mirusiojo asmens anksčiau gautą invalidumo pensiją.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1526](#), 1995-12-05, *Žin.*, 1995, Nr. 101-2257 (1995-12-13), i. k. 0951100NUTA00001526

62. Senatvės, invalidumo, našlių ir našlaičių pensijos įstatymų nustatyta tvarka mokamos neatsižvelgiant į šių pensijų gavėjų po pensijos paskyrimo gaunamų draudžiamųjų pajamų faktą ir šių pajamų dydį. Tokia pat tvarka mokamos ištarnauto laiko ir maitintojo netekimo pensijos, paskirtos iki Pensijų įstatymo įsigaliojimo.

Pensininkui mirus, pensija išmokama jį laidojusiems asmenims už mirties mėnesį, jeigu ji nebuvo išmokėta, ir dar paskirtos pensijos dydžio už du mėnesius (Pensijų įstatymo 39 straipsnio penktoji dalis). Kai pensija mokama už praėjusį mėnesį ir miręs asmuo iki mirties dienos šios pensijos nebuvo gavęs, mirusį pensininką laidojusiems asmenims taip pat išmokama jo iki mirties dienos negauta pensija už praėjusį mėnesį. Pensininkui apskaičiuotos kitos pensijų sumos, kurios jam priklausė ir kurių jis dėl mirties negavo, išmokamos mirusio pensininko įpėdiniams (pagal įstatymą ar pagal testamentą), kuriems paveldėjimo tvarka pereina mirusio asmens turtas, pateikusiems paveldėjimo teisės liudijimą, arba (ir) mirusį pensininką pergyvenusiam sutuoktiniui, pateikusiam liudijimą dėl nuosavybės teisės į sutuoktinių bendro turto dalį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1512](#), 2001-12-13, *Žin.*, 2001, Nr. 106-3802 (2001-12-19), i. k. 1011100NUTA00001512

Nr. [403](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 34-1430 (2003-04-09), i. k. 1031100NUTA00000403

63. Pagal Pensijų įstatymo 39 straipsnio penktąją dalį pensininką laidojusiems asmenims pensija išmokama pateikus pažymėjimo laidojimo pašalpai gauti originalą.

Jeigu mirusiajam asmeniui pensijos buvo mokamos skirtingose institucijose (įstaigose), pensiją skirianti ir mokanti institucija (įstaiga), į kurią laidojusieji asmenys kreipiasi pirmiausia, priklausančias pensijų sumas išmoka pagal pažymėjimo laidojimo pašalpai gauti originalą. Išmokėjus šias išmokas, pažymėjimo laidojimo pašalpai gauti originalas grąžinamas laidojusiems asmenims, padarius žymą apie išmokos atitinkamoje institucijoje (įstaigoje) išmokėjimą

Punkto pakeitimai:

Nr. [623](#), 1997-06-16, *Žin.*, 1997, Nr. 58-1349 (1997-06-20), i. k. 0971100NUTA00000623

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

Nr. [1340](#), 2002-08-23, *Žin.*, 2002, Nr. 83-3607 (2002-08-28), i. k. 1021100NUTA00001340

64. Skiriant senatvės ir invalidumo pensiją iš naujo pagal Pensijų įstatymo 40 straipsnio pirmąją dalį, į papildomą 3 metų stažą įskaitomas ir stažas, įgytas po senatvės ar invalidumo pensijos paskyrimo (paskutinio perskaičiavimo) iki 1995 m. sausio 1 dienos

Punkto pakeitimai:

Nr. [403](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 34-1430 (2003-04-09), i. k. 1031100NUTA00000403

65. Senatvės ar invalidumo pensija gali būti paskirta iš naujo ir tiems asmenims, kuriems ji paskirta turint minimalų, bet neturint būtinojo stažo, ir kurie po senatvės ar invalidumo pensijos paskyrimo (po paskutinio pensijos perskaičiavimo iki 1995 m. sausio 1 d.) įgyja papildomą, ne mažesnę kaip 3 metų stažą, dirbdami pagal darbo sutartį, narystės ar tarnybos pagrindu, dirbdami savarankiškai arba drausdamiesi savanoriškai

Punkto pakeitimai:

Nr. [403](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 34-1430 (2003-04-09), i. k. 1031100NUTA00000403

66. Jeigu pensininkas, kuriam senatvės ar invalidumo pensija paskirta turint minimalų, bet neturint būtinojo stažo, po senatvės ar invalidumo pensijos paskyrimo (po paskutinio pensijos perskaičiavimo iki 1995 m. sausio 1 d.) įgyja būtinąjį stažą dirbdamas pagal darbo sutartį, narystės ar tarnybos pagrindu, dirbdamas savarankiškai arba drausdamasis savanoriškai, jo prašymu senatvės ar invalidumo pensija gali būti skiriama iš naujo, nors jis po pensijos paskyrimo būtų įgijęs ir mažesnę kaip 3 metų stažą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [403](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 34-1430 (2003-04-09), i. k. 1031100NUTA00000403

67. *Neteko galios nuo 2000-01-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [1313](#), 1999-11-30, *Žin.* 1999, Nr. 103-2967 (1999-12-03), i. k. 0991100NUTA00001313

68. Kai asmeniui nustatoma sunkesnio invalidumo grupė, naujo dydžio pensija skiriama arba mokama nuo invalidumo grupės pakeitimo dienos.

Kai asmeniui nustatoma lengvesnio invalidumo grupė, naujo dydžio invalidumo pensija mokama nuo pirmosios dienos mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį buvo nustatyta lengvesnio invalidumo grupė (šių nuostatų 70 punktas)

Punkto pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

69. Atsiradus aplinkybėms, dėl kurių pensija didinama (pateikus papildomus dokumentus apie stažą, draudžiamąsias pajamas, turėtas iki pensijos paskyrimo, ir kt.), išskyrus šių Nuostatų 102-108 punktuose numatytus atvejus, naujo dydžio pensija skiriama nuo pirmosios dienos mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį pensininkas padavė prašymą padidinti pensiją (su visais kitais būtiniais dokumentais).

Jeigu Pensijų įstatymo 2 straipsnio pirmosios dalies 7 punkte (šių nuostatų 2.7 punktas) nurodyti asmenys, privalęję iki pensijos paskyrimo draustis valstybiniu socialiniu pensijų draudimu papildomai pensijos daliai, po pensijos paskyrimo įstatymų nustatytais terminais sumoka jiems nustatytas privalomas valstybinio socialinio pensijų draudimo įmokas papildomai pensijos daliai gauti, paskirtoji pensija perskaičiuojama nuo pensijos skyrimo dienos pagal naujus duomenis apie stažą ir draudžiamąsias pajamas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1526](#), 1995-12-05, *Žin.*, 1995, Nr. 101-2257 (1995-12-13), i. k. 0951100NUTA00001526

Nr. [459](#), 2002-04-04, *Žin.*, 2002, Nr. 38-1375 (2002-04-10), i. k. 1021100NUTA00000459

Nr. [403](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 34-1430 (2003-04-09), i. k. 1031100NUTA00000403

70. Atsiradus aplinkybėms, dėl kurių pensija mažinama arba baigiama mokėti, išskyrus šių Nuostatų 102–108 punktuose numatytus atvejus, pensija mažinama arba baigiama mokėti nuo pirmosios dienos mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį atsirado tokios aplinkybės.

Punkto pakeitimai:

Nr. [403](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 34-1430 (2003-04-09), i. k. 1031100NUTA00000403

71. Pensiją moka socialinio draudimo skyrius pagal nuolatinę arba faktinę pensininko gyvenamąją vietą. Paslaugos, susijusios su pensijų pristatymu, teikiamos Pensijų įstatymo 38 straipsnio antrojoje dalyje nustatyta tvarka

Punkto pakeitimai:

Nr. [1526](#), 1995-12-05, *Žin.*, 1995, Nr. 101-2257 (1995-12-13), i. k. 0951100NUTA00001526

Nr. [1035](#), 1996-09-02, *Žin.*, 1996, Nr. 84-2013 (1996-09-06), i. k. 0961100NUTA00001035

72. Valstybinė socialinio draudimo pensija mokama už einamąjį mėnesį Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos nustatyta tvarka, išskyrus šio punkto antrojoje ir trečiojoje pastraipose numatytus atvejus.

Senatvės, invalidumo ir ištarnauto laiko pensijų gavėjams, kuriems šios pensijos mokamos už praėjusį mėnesį ir kurie 2003 m. lapkričio 1 d. dirbo pagal darbo sutartį, narystės ar tarnybos pagrindu, pensijų mokėjimas už praėjusį mėnesį tęsiamas ir po 2003 m. lapkričio 1 dienos. Nustojus dirbti, senatvės, invalidumo ar ištarnauto laiko pensija už einamąjį mėnesį pradeda mokėti nuo mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį jie nutraukė darbo, narystės ar tarnybos santykius, pirmosios dienos.

Valstybinės socialinio draudimo našlių ir našlaičių pensijos, nukentėjusiųjų asmenų, nukentėjusiųjų asmenų našlių ir našlaičių bei mokslininkų valstybinės pensijos mokamos už praėjusį mėnesį.

Valstybinės socialinio draudimo pensijos Lietuvos Respublikos teritorijoje pristatomos arba persiunčiamos socialinio draudimo lėšomis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

TAR pastaba. Tais atvejais, kai iki šio nutarimo įsigaliojimo buvusia tvarka valstybinės socialinio draudimo pensijos (toliau vadinama – pensijos) šių pensijų gavėjams buvo mokamos už praėjusį mėnesį, o įsigaliojus šiam nutarimui Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų nustatyta tvarka turi būti mokamos už einamąjį, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniai skyriai, gruodžio mėnesį mokėdami šiems asmenims pensijas už lapkričio mėnesį, kartu išmoka ir pensijas už gruodžio mėnesį.

Nr. [1343](#), 2003-10-29, *Žin.*, 2003, Nr. 102-4604 (2003-10-31), i. k. 1031100NUTA00001343

73. Pagal įgaliojimą pensija mokama ne daugiau kaip vienus metus.

Prireikęs įgaliojimą gali tvirtinti socialinio draudimo skyriaus vedėjas (arba jo pavaduotojas) ar jo įgaliotas šio skyriaus valstybės tarnautojas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [80](#), 2004-01-27, *Žin.*, 2004, Nr. 18-530 (2004-02-03), i. k. 1041100NUTA00000080

74. Pensininkui keičiant gyvenamąją vietą (išskyrus gyvenamosios vietos pakeitimą socialinio draudimo skyriaus aptarnaujamojoje vietovėje), pensija išmokama už du mėnesius į

priekį. Naujosios gyvenamosios vietos socialiniam draudimo skyriui gavus pensijos bylą, pensija toliau mokama nuo mėnesio, einančio po to mėnesio, už kurį buvo išmokėta pensija pagal ankstesnę gyvenamąją vietą.

Pensininkų išrašymo iš įskaitos senosios gyvenamosios vietos socialinio draudimo skyriuje ir įrašymo į įskaitą pagal naująją gyvenamąją vietą, taip pat pensijų bylų persiuntimo tvarką nustato Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba.

Išmokant pensiją pagal Pensijų įstatymo 41 straipsnio pirmąją ir antrąją dalis, išvykimo mėnesiu laikomas mėnuo, kurį išvykstantis nuolat gyventi į užsienį asmuo buvo išregistruotas iš nuolatinės gyvenamosios vietos. Išvykimo nuolat gyventi į užsienį faktą pensininkas įrodo pateikdamas socialinio draudimo skyriui jo buvusios gyvenamosios vietos teritorinės policijos įstaigos migracijos tarnybos arba Lietuvos Respublikos gyventojų registro tvarkymo įstaigų išduotą pažymą, kad jis nustatytąją tvarką deklaravo savo išvykimą. Pensininkui persikėlus nuolat gyventi į kitą valstybę Pensijų įstatymo 41 straipsnio pirmojoje dalyje nustatytais pensijos mokėjimo į užsienį atvejais pensijų mokėjimo tvarką nustato Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1526](#), 1995-12-05, *Žin.*, 1995, Nr. 101-2257 (1995-12-13), i. k. 0951100NUTA00001526

Nr. [623](#), 1997-06-16, *Žin.*, 1997, Nr. 58-1349 (1997-06-20), i. k. 0971100NUTA00000623

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

Nr. [889](#), 2001-07-11, *Žin.*, 2001, Nr. 62-2274 (2001-07-18), i. k. 1011100NUTA00000889

Nr. [459](#), 2002-04-04, *Žin.*, 2002, Nr. 38-1375 (2002-04-10), i. k. 1021100NUTA00000459

75. Išskaitos iš pensijų galimos:

remiantis teismo sprendimais, nutartimis, nutarimais ir nuosprendžiais dėl turto išieškojimo, notarų vykdomaisiais įrašais bei kitais sprendimais ir nutarimais, kurie pagal Lietuvos Respublikos įstatymus vykdomi kaip teismų sprendimai;

Pensijų įstatymo 42 straipsnio 2 dalyje nustatytais atvejais – remiantis socialinio draudimo skyriaus vedėjo (arba jo pavaduotojo) ar jo įgalioto šio skyriaus valstybės tarnautojo sprendimais – ne daugiau kaip 20 procentų pensijos per mėnesį.

Jokios kitos išskaitos iš pensijų negalimos. Išskaitos iš pensijos dydis skaičiuojamas iš pensininkui išmokėtinos sumos.

Visais išskaitų atvejais pensininkui paliekama ne mažiau kaip 50 procentų pensijos.

Jeigu pensijos mokėjimas nutraukiamas, o visa permokėtos pensijos suma neišieškota, likęs įsiskolinimas išieškomas teismine tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [80](#), 2004-01-27, *Žin.*, 2004, Nr. 18-530 (2004-02-03), i. k. 1041100NUTA00000080

76. Pagal Pensijų įstatymo 43 straipsnį socialinio draudimo skyriaus vedėjo (arba jo pavaduotojo) ar jo įgalioto šio skyriaus valstybės tarnautojo sprendimai pensijų klausimais gali būti apskūsti Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai bet kuriuo metu, nenustatant terminų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1526](#), 1995-12-05, *Žin.*, 1995, Nr. 101-2257 (1995-12-13), i. k. 0951100NUTA00001526

Nr. [80](#), 2004-01-27, *Žin.*, 2004, Nr. 18-530 (2004-02-03), i. k. 1041100NUTA00000080

77. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba gyventojų skundus nagrinėja laikydamasi terminų, nustatytų Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme (*Žin.*, 1999, Nr. [60-1945](#))

Punkto pakeitimai:

Nr. [1526](#), 1995-12-05, *Žin.*, 1995, Nr. 101-2257 (1995-12-13), i. k. 0951100NUTA00001526

Nr. [459](#), 2002-04-04, *Žin.*, 2002, Nr. 38-1375 (2002-04-10), i. k. 1021100NUTA00000459

PENSIJŲ, PASKIRTŲ IKI PENSIJŲ ĮSTATYMO ĮSIGALIOJIMO, PERSKAIČIAVIMO TVARKA

78. Pensijos perskaičiuojamos pagal Pensijų įstatymo 45–50 straipsnius.

79. Pensijos byloje fiksuotu stažu laikomas stažas, nurodytas Pensijų įstatymo 47 straipsnyje. Kai nuo 1995 m. sausio 1 d. iki 1999 m. gruodžio 31 d. pagal tuo metu galiojusias Pensijų įstatymo 45 straipsnio pirmosios dalies nuostatas pensija buvo perskaičiuota atsižvelgiant į pensininko pateiktus papildomus duomenis apie stažą, įgytą iki 1995 m. sausio 1 d., pensijos byloje esančiam fiksuotam stažui (Pensijų įstatymo 47 straipsnis) papildyti, šių pensininkų fiksuotu stažu laikomas stažas, apskaičiuotas pagal galiojusias iki 1999 m. gruodžio 31 d. stažo apskaičiavimo nuostatas. Jeigu pensininkai pageidauja, jie pradedant 2000 m. sausio 1 d. ir vėliau gali papildyti pensijos byloje esančius duomenis apie valstybinio socialinio pensijų draudimo stažui prilyginamus laikotarpius, nurodytus Pensijų įstatymo 52 straipsnyje. Apskaičiuojant stažą pagal pateiktus naujus duomenis, laikomasi Pensijų įstatymo 45 straipsnio 1 dalies ir 52 straipsnio ir šių nuostatų 9–15, 17, 18, 48, 49, 54 ir 69 punktų nustatytos tvarkos.

Jeigu asmens pensijos byloje yra stažo nustatymo dokumentai su atitinkamai įforminta išvada dėl įrodyto iki 1998 m. gegužės 1 d. stažo trukmės ir pagal šiuos dokumentus tuo metu galiojusia tvarka buvo fiksuotas mažesnis stažas už įrodytąjį, į asmens valstybinio socialinio pensijų draudimo stažą nuo 1998 m. gegužės 1 d. įskaitomas visas įrodytas stažas, nereikalaujant, kad šis stažas būtų nustatytas teismine tvarka ir kad asmuo pateiktų prašymą šį stažą įskaityti. Sprendimą įskaityti visą įrodytą stažą šiais atvejais priima socialinio draudimo skyriaus vedėjas (arba jo pavaduotojas).

Punkto pakeitimai:

Nr. [371](#), 1998-03-30, *Žin.*, 1998, Nr. 32-864 (1998-04-03), i. k. 0981100NUTA00000371

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

80. Neteko galios nuo 2000-05-06

Punkto naikinimas:

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

81. Pensijos byloje fiksuotu iki 1995 m. sausio 1 d. uždarbiu laikomas asmens vidutinis mėnesinis uždarbis, apskaičiuotas pensijos skyrimo (perskaičiavimo) dieną galiojusia tvarka ir įrašytas pensijų skyrimo komisijos protokole arba socialinio draudimo skyriaus (socialinio aprūpinimo skyriaus) vedėjo potvarkyje. Kai nuo 1995 m. sausio 1 d. iki 1999 m. gruodžio 31 d. pagal tuo metu galiojusias Pensijų įstatymo 45 straipsnio pirmosios dalies nuostatas pensija buvo perskaičiuota iš pensininko pateikto kito laikotarpio, buvusio iki 1995 m. sausio 1 d., uždarbio, šių pensininkų fiksuotu uždarbiu laikomas vidutinis mėnesinis uždarbis, iš kurio pensija buvo perskaičiuota. Fiksuotas uždarbis negali būti perskaičiuojamas pagal pateikiamus naujus duomenis apie tuo laikotarpį, kurio uždarbis buvo imtas pensijai skirti arba perskaičiuoti, gautas darbo apmokėjimo rūšis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

82. Jeigu pensininkai pageidauja, pradedant 2000 m. sausio 1 d. ir vėliau jie gali pateikti kito laikotarpio duomenis apie uždarbį, gautą iki 1995 m. sausio 1 d., naujam vidutiniam mėnesiniam uždarbiui nustatyti. Tokiais atvejais naujas pensininko vidutinis mėnesinis uždarbis jo pasirinkimu gali būti apskaičiuojamas iš 60 paeiliui einančių darbo mėnesių uždarbio per paskutiniuosius 10 metų prieš paskiriant senatvės ar invalidumo pensiją iki 1995 m. sausio 1 d. arba iš 24 paeiliui einančių darbo mėnesių uždarbio, bet ne ilgiau kaip iki 1995 m. sausio 1 d., po senatvės ar invalidumo pensijos paskyrimo (perskaičiavimo). Naujas vidutinis mėnesinis kito laikotarpio (60 ar 24 paeiliui einančių mėnesių) uždarbis apskaičiuojamas, jeigu 60 mėnesių darbo laikotarpiu pertraukos nuo atleidimo iš vieno darbo iki priėmimo į kitą darbą dienos buvo ne ilgesnės kaip 12 mėnesių iš viso, o 24 mėnesių darbo laikotarpiu – ne ilgesnės kaip 6 mėnesiai iš viso. Pensininko pageidavimu nepilnų priėmimo į darbą ir atleidimo iš darbo mėnesių uždarbis apskaičiuojant naują vidutinį mėnesinį kito laikotarpio uždarbį neįtraukiamas.

Jeigu visi atitinkamo laikotarpio archyviniai dokumentai apie išmokėtą (apskaičiuotą) atlyginimą išlikę, tačiau juose nėra duomenų apie tam tikrais nurodyto laikotarpio mėnesiais konkrečiam asmeniui išmokėtą (apskaičiuotą) uždarbį, apskaičiuojant naują vidutinį mėnesinį

uždarbį tokiais mėnesiais gauti uždarbiai įtraukiami šių nuostatų 26 punkto antrojoje pastraipoje nurodyta tvarka. Jeigu atitinkamo laikotarpio archyviniai dokumentai apie asmenims išmokėtą (apskaičiuotą) atlyginimą visai ar iš dalies neišsaugoti, apskaičiuojant naują vidutinį mėnesinį uždarbį imamas to laikotarpio minimalus mėnesinis darbo užmokestis (šių nuostatų 2 priedas).

Punkto pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

83. Nuo 2000 m. sausio 1 d. ir vėliau apskaičiuojant naują vidutinį mėnesinį uždarbį pagal pateiktus kito laikotarpio, buvusio iki 1995 m. sausio 1 d., uždarbio duomenis, į uždarbio vidurkį įtraukiamos visos darbo apmokėjimo rūšys, kurios pagal Pensijų įstatymo 53 straipsnio nuostatas prilyginamos asmens draudžiamosioms pajamoms.

Punkto pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

84. Asmenys, kuriems iki 1995 m. sausio 1 d. buvo paskirtos ištarnauto laiko pensijos ir kurie po šios pensijos paskyrimo, bet ne vėliau kaip iki 1995 m. sausio 1 d. buvo sukakę senatvės pensijos amžių (vyrai – 60 metų, moterys – 55 metus) arba buvo invalidais, gali pateikti šių nuostatų 82 punkte nurodytų laikotarpių duomenis apie uždarbį. Šiuo atveju atitinkami 60 mėnesių laikotarpiai skaičiuojami iki senatvės pensijos amžiaus suėjimo arba iki invalidumo nustatymo dienos, o 24 mėnesių – po senatvės pensijos amžiaus suėjimo arba invalidumo nustatymo dienos, bet ne ilgiau kaip iki 1995 m. sausio 1 dienos

Punkto pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

85. Pensijų įstatymo 45 straipsnio pirmosios dalies nuostata apie galimybę pateikti kito laikotarpio duomenis apie uždarbį taikoma ir tiems pensininkams, kuriems pensijos buvo perskaičiuotos iš fiksuoto dvejų metų uždarbio, gauto po pensijos paskyrimo (perskaičiavimo).

Punkto pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

86. Jeigu asmuo, pateikęs kito laikotarpio duomenis apie uždarbį pensijai perskaičiuoti, visą ar dalį laikotarpio, kurio duomenys pateikiami, buvo dirbęs užsienyje, šiuo laikotarpiu gautos piniginės sumos pagal darbo apmokėjimo rūšis asmens fiksuotinam vidutiniam mėnesiniam uždarbiui apskaičiuoti įtraukiamos šių nuostatų 23 punkto antrojoje pastraipoje nustatyta tvarka.

Papildyta skirsnio:

TAR pastaba. *Skyriaus „Pensijų, paskirtų iki Pensijų įstatymo įsigaliojimo, perskaičiavimo tvarka“ reikalavimai taikomi nuo 1995 m. spalio 1 dienos.*

Nr. [1526](#), 1995-12-05, *Žin.*, 1995, Nr. 101-2257 (1995-12-13), i. k. 0951100NUTA00001526

MAITINTOJO NETEKIMO PENSIJŲ, PASKIRTŲ UŽ MIRUSIUS IKI 1995 M. SAUSIO 1 D. ASMENIS BUVUSIA IKI PENSIJŲ ĮSTATYMO ĮSIGALIOJIMO TVARKA, MOKĖJIMAS

87. Maitintojo netekimo pensijos, paskirtos už mirusius iki 1995 m. sausio 1 d. asmenis buvusią iki Pensijų įstatymo įsigaliojimo tvarka (toliau vadinama – maitintojo netekimo pensijos), pagal Pensijų įstatymą neperskaičiuojamos. Jos mokamos remiantis Pensijų įstatymo 5 straipsnio antrosios dalies, 35 straipsnio, 39 straipsnio trečiosios–penktosios dalių, 45 straipsnio trečiosios dalies, 45¹ straipsnio šeštosios dalies ir 50 straipsnio, taip pat šių nuostatų 3 punkto penktosios pastraipos, 39 punkto, 42 punkto trečiosios pastraipos, 57–59 punktų, 61 punkto pirmosios pastraipos, 62, 63, 69, 70 ir 88–101 punktų nuostatomis.

88. Maitintojo netekimo pensijos indeksuojamos pagal Pensijų įstatymo 50 straipsnį. Maitintojo netekimo pensijos dalis, neviršijanti valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos, laikoma pagrindine maitintojo netekimo pensijos dalimi, likusi dalis – papildoma maitintojo netekimo pensijos dalimi.

89. Maitintojo netekimo pensijos mokamos, iki pasibaigia jų skyrimo terminas:

89.1. iki vaikams sukanka 18 metų;

89.2. moksleiviams ir studentams – iki nustatytąja tvarka įregistruotų aukštųjų, aukštesniųjų, profesinių ir vidurinių mokyklų dieninių skyrių baigimo, bet ne ilgiau kaip iki šiems moksleiviams ir studentams sukanka 24 metai (Pensijų įstatymo 35 straipsnio antroji dalis);

89.3. iki šeimos narys, kurio teisė gauti maitintojo netekimo pensiją priklauso nuo jo invalidumo, atgauna darbingumą;

89.4. iki šeimos narys, kurio teisė gauti maitintojo netekimo pensiją priklauso nuo jo senatvės pensijos amžiaus, gyvena;

89.5. motinoms, kurių teisė gauti maitintojo netekimo pensiją priklauso nuo to, kad jos nedirba ir augina mirusiojo vaikus iki 8 metų, – iki vaikui sukanka 8 metai.

Pasibaigus maitintojo netekimo pensijos mokėjimo nurodytais 89.1–89.5 punktuose atvejais terminui, jos mokėjimas nutraukiamas nuo pirmosios dienos mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį atitinkamos aplinkybės atsirado.

90. Jeigu pradedant 2000 m. sausio 1 d. ir vėliau sumažėja maitintojo netekimo pensijos gavėjų, nurodytų šių nuostatų 89 punkte, maitintojo netekimo pensijos dydis perskaičiuojamas nuo pirmosios dienos mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį sumažėjo maitintojo netekimo pensijos gavėjų. Tokiais atvejais maitintojo netekimo pensija perskaičiuojama – nustatoma vienam šeimos nariui tenkanti papildomos maitintojo netekimo pensijos dalies dalis. Šiuo tikslu visiems šeimos nariams mokama papildoma maitintojo netekimo pensijos dalis (šių nuostatų 88 punktas) padalijama iš visų pensijos gavėjų skaičiaus, atmetama iš pensijos gavėjų skaičiaus pasitraukiančiam gavėjui tenkanti papildomos maitintojo netekimo pensijos dalies dalis, likusiems pensijos gavėjams priklausančios papildomos maitintojo netekimo pensijos dalies dalys sudedamos ir prie šios sumos pridedama pagrindinė maitintojo netekimo pensijos dalis (šių nuostatų 88 punktas).

91. Jeigu mirusio iki 1995 m. sausio 1 d. asmens sutuoktinis ar našlaitis, turintis teisę gauti pradedant 2000 m. sausio 1 d. ar vėliau našlių pensiją pagal Pensijų įstatymo 45¹ straipsnį arba našlaičių pensiją – pagal Pensijų įstatymo 33, 35 straipsnius, kreipiasi dėl našlių arba našlaičių pensijos paskyrimo pradedant 2000 m. sausio 1 d. ar vėliau ir jų kreipimosi metu už tą patį mirusį iki 1995 m. sausio 1 d. asmenį dar mokama maitintojo netekimo pensija kitiems šio mirusiojo asmens šeimos nariams, asmens, kuris kreipiasi dėl našlių ar našlaičių pensijos, pasirinkimu:

91.1. arba skiriama našlių pensija pagal Pensijų įstatymo 45¹ straipsnį ar našlaičių pensija pagal Pensijų įstatymo 33, 35–37 straipsnius;

91.2. arba perskaičiuojama kitų šeimos narių gaunama maitintojo netekimo pensija padidėjus šeimos narių skaičiui. Maitintojo netekimo pensija perskaičiuojama nuo pirmosios dienos mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį dėl našlių arba našlaičių pensijos paskyrimo kreipėsi naujas šeimos narys. Tokiais atvejais maitintojo netekimo pensija perskaičiuojama – nustatoma vienam šeimos nariui tenkanti papildomos maitintojo netekimo pensijos dalies dalis. Šiuo tikslu visiems šeimos nariams mokama papildoma maitintojo netekimo pensijos dalis (šių nuostatų 88 punktas) padalijama iš visų pensijos gavėjų (be naujo pensijos gavėjo) skaičiaus, pridedama naujam pensijos gavėjui teksianti tokio pat dydžio papildomos maitintojo netekimo pensijos dalies dalis, visiems pensijos gavėjams (ir naujam pensijos gavėjui) priklausančios papildomos maitintojo netekimo pensijos dalies dalys sudedamos ir prie šios sumos pridedama pagrindinė maitintojo netekimo pensijos dalis (šių nuostatų 88 punktas).

92. Jeigu maitintojo netekimo pensiją gaunantis asmuo pradedant 2000 m. sausio 1 d. arba vėliau pripažįstamas vaiku invalidu arba I, II, III grupės invalidu nuo vaikystės arba pripažįstamas invalidu tuo metu, kai dar nėra sukakęs 18 metų, kai mokosi Pensijų įstatymo 35 straipsnio antrojoje dalyje nurodytų mokyklų dieniniuose skyriuose, bet ne vėliau kaip iki to laiko, kai jis šias mokyklas baigia ir ne vėliau kaip iki to laiko, kai jam sukanka 24 metai, maitintojo netekimo pensija neperskaičiuojama. Šiais atvejais maitintojo netekimo pensiją gaunančio asmens pageidavimu vietoj mokamos maitintojo netekimo pensijos gali būti skiriama našlaičių pensija

pagal Pensijų įstatymo 33, 35–37 straipsnių nuostatas, kuri kitų įstatymų nustatyta tvarka gali būti mokama kartu su šiam asmeniui priklausančiomis pensijomis.

93. Maitintojo netekimo pensiją gaunančio asmens pageidavimu vietoj mokamos maitintojo netekimo pensijos gali būti skiriama našlių pensija pagal Pensijų įstatymo 45¹ straipsnio nuostatas arba našlaičių pensija pagal Pensijų įstatymo 33, 35–37 straipsnių nuostatas.

94. Jeigu maitintojo netekimo pensijos mokėjimas buvo nutrauktas, tačiau pensijos gavėjui teisė gauti šią pensiją buvo išlikusi, maitintojo netekimo pensijos mokėjimas pratęsiamas taikant Pensijų įstatymo 39 straipsnio ketvirtosios dalies nuostatas, reglamentuojančias pensijos mokėjimo pratęsimo ar atnaujinimo datą priklausomai nuo to, ar priežastys, dėl kurių pensijos mokėjimas buvo sustabdytas, laikomos pateisinamomis.

95. Jeigu maitintojo netekimo pensijos mokėjimas buvo nutrauktas iki 2000 m. sausio 1 d. arba nutraukiamas po šios datos dėl to, kad 18 metų sukakęs pensijos gavėjas nesimoko, jam pradėjus 2000 m. sausio 1 d. ir vėliau mokytis Pensijų įstatymo 35 straipsnio antroje dalyje nurodytų mokyklų dieniniuose skyriuose, anksčiau paskirtos maitintojo netekimo pensijos mokėjimas atnaujinamas nuo mokslo pradžios, ir ši pensija toliau mokama iki šių mokyklų baigimo, bet ne ilgiau kaip iki pensijos gavėjui sukanka 24 metai. Jeigu šis moksleivis (studentas) įeina į maitintojo netekimo pensiją gaunančių kitų šeimos narių skaičių, pensija perskaičiuojama pagal šių nuostatų 91.2 punkto nuostatas.

96. Jeigu maitintojo netekimo pensijos, paskirtos mirusio asmens tėvui ar motinai arba sutuoktiniui, prižiūrinčiam mirusiojo vaiką iki 8 metų, mokėjimas buvo nutrauktas iki 2000 m. sausio 1 d. dėl to, kad prižiūrintis vaiką asmuo pradėjo dirbti, pradedant 2000 m. sausio 1 d. anksčiau paskirta maitintojo netekimo pensija perskaičiuojama šių nuostatų 91.2 punkte nustatyta tvarka, jeigu prižiūrimam našlaičiui vaikui dar nėra sukakę 8 metai. Ši pensija vienam iš nurodytųjų asmenų, nepaisant to, dirba jis ar ne, toliau mokama, iki vaikui sukanka 8 metai.

97. Jeigu maitintojo netekimo pensijos mokėjimas buvo nutrauktas iki 2000 m. sausio 1 d. arba nutraukiamas po šios datos dėl to, kad pensijos gavėjas atgavo (atgauna) darbingumą, pradedant 2000 m. sausio 1 d. ir vėliau vėl pripažinus jį invalidu, anksčiau paskirtos maitintojo netekimo pensijos mokėjimas atnaujinamas arba maitintojo netekimo pensija atitinkamai perskaičiuojama šių nuostatų 91.2 punkte nustatyta tvarka, jeigu nuo dienos, kurią buvo nutrauktas pensijos mokėjimas, praėjo ne daugiau kaip 3 metai (šių nuostatų 60 punktas).

98. Kai maitintojo netekimo pensijos gavėjui, kurio teisė gauti šią pensiją priklauso nuo jo invalidumo, pradedant 2000 m. sausio 1 d. ar vėliau nustatoma sunkesnio ar lengvesnio už turėtąjį invalidumo grupę, maitintojo netekimo pensija dėl invalidumo grupės pakeitimo neperskaičiuojama. Tokios pat tvarkos laikomasi ir tuomet, kai kitais pagrindais maitintojo netekimo pensiją gaunantis asmuo pripažįstamas invalidu.

99. Pilnamečiui maitintojo netekimo pensijos gavėjui priklausanti maitintojo netekimo pensijos dalis atskiriama – visa mokama maitintojo netekimo pensija (pagrindinė ir papildoma dalys) dalijama iš šios pensijos gavėjų skaičiaus. Vienam pilnamečiui maitintojo netekimo pensijos gavėjui tenkanti šiuo būdu atskirtos pensijos dalis jam mokama atskirai.

100. Maitintojo netekimo pensiją gaunančiam sutuoktiniui naujai susituokus, šios pensijos mokėjimas jam nutraukiamas.

101. Nenurodytais šiame skyriuje maitintojo netekimo pensijų mokėjimo atvejais šių pensijų mokėjimo pratęsimo, atnaujinimo, perskaičiavimo ir mokėjimo tvarką nustato Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba

Papildyta skirsnio:

Nr. 487, 2000-05-01, Žin., 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

SENATVĖS IR INVALIDUMO PENSIJŲ PADIDINIMAS PAGAL PENSIJŲ ĮSTATYMO 55¹–55⁵ STRAIPSNIUS (TOLIAU ŠIAME SKYRIUJE – PENSIJŲ PADIDINIMAS)

102. Pagal Pensijų įstatymo 55¹–55⁵ straipsnių nuostatas nuo 2003 m. sausio 1 d. padidinamos senatvės ir invalidumo pensijos, paskirtos nuo datų, buvusių iki 2003 m. sausio 1 d., kai senatvės ar invalidumo pensijos gavėjas 2003 m. sausio 1 d. atitinka visas nurodytuose

straipsniuose nustatytas pensijai padidinti būtinas stažo ir pensijos dydžio (bendros pensijų sumos) sąlygas. Ar šios sąlygos yra, nustatoma pagal asmens senatvės ar invalidumo pensijos byloje 2003 m. sausio 1 d. įrašytą stažą ir paskirtos pensijos dydį (bendrą paskirtų pensijų sumą).

103. Senatvės ir invalidumo pensijos, pirmą kartą skiriamos nuo 2003 m. sausio 1 d. ir nuo vėlesnių datų, pagal Pensijų įstatymo 55¹–55³ straipsnių nuostatas padidinamos atsižvelgiant į tai, ar asmuo tą dieną, nuo kurios skiriama senatvės ar invalidumo pensija, atitinka visas nurodytuose straipsniuose nustatytas pensijai padidinti būtinas stažo ir paskirtos pensijos dydžio (bendros paskirtų pensijų sumos) sąlygas. Jeigu visos šios sąlygos yra, senatvės ir invalidumo pensijos padidinamos nuo jų paskyrimo dienos.

104. Kai po senatvės ar invalidumo pensijos padidinimo pagal Pensijų įstatymo 55¹–55⁵ straipsnių nuostatas nuo 2003 m. sausio 1 d. ar nuo vėlesnės datos, nuo kurios asmeniui buvo paskirta senatvės ar invalidumo pensija, paaiškėja, kad šis asmuo pensijos padidinimo metu turėjo teisę gauti valstybinę socialinio draudimo našlių ar našlaičių pensiją ar valstybines pensijas, kurios jam paskirtos po senatvės ar invalidumo pensijos padidinimo nuo datų, buvusių iki senatvės ar invalidumo pensijos padidinimo, arba nuo šių pensijų padidinimo dienos, asmens teisė į senatvės ar invalidumo pensijos padidinimą peržiūrima iš naujo nuo pensijos padidinimo dienos.

105. Kai senatvės ir invalidumo pensija nebuvo padidinta pagal Pensijų įstatymo 55¹–55⁵ straipsnių nuostatas dėl to, kad asmuo 2003 m. sausio pirmąją dieną ar vėlesnę dieną, nuo kurios jam buvo paskirta senatvės ar invalidumo pensija, neatitiko nurodytuose straipsniuose nustatytų senatvės ir invalidumo pensijai padidinti būtinų stažo ir pensijos dydžio (bendros paskirtų pensijų sumos) sąlygų, atsiradus šioms sąlygoms, senatvės ir invalidumo pensijos padidinamos nuo pirmosios dienos mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį gauti dokumentai apie tai, kad šios sąlygos atsirado.

106. Kai senatvės ar invalidumo pensijos gavėjas, kuriam ši pensija buvo padidinta pagal Pensijų įstatymo 55¹–55⁵ straipsnių nuostatas (šių Nuostatų 102–105 punktai), po pensijos padidinimo pateikia naujus duomenis apie stažą ir (ar) draudžiamąsias pajamas, jo teisė į senatvės ar invalidumo pensijos padidinimą nustatoma iš naujo pagal apskaičiuotus naujus stažo ir pensijos dydžio (bendros pensijų sumos) duomenis nuo pirmosios dienos mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį pensijos gavėjas pateikė naujus duomenis apie stažą ir (ar) draudžiamąsias pajamas. Nurodytoji nuostata netaikoma šių Nuostatų 107 punkte numatytais atvejais.

107. Kai senatvės ar invalidumo pensijos gavėjas, kuriam ši pensija buvo padidinta pagal Pensijų įstatymo 55¹–55⁵ straipsnių nuostatas (šių Nuostatų 102–105 punktai), po pensijos padidinimo kreipiasi dėl senatvės ar invalidumo pensijos skyrimo iš naujo, jo teisė į senatvės ar invalidumo pensijos padidinimą nustatoma iš naujo pagal apskaičiuotus naujus stažo ir pensijos dydžio (bendros pensijų sumos) duomenis nuo senatvės ar invalidumo pensijos skyrimo iš naujo dienos.

108. Kai po senatvės ar invalidumo pensijos padidinimo pagal Pensijų įstatymo 55¹–55⁵ straipsnių nuostatas nuo 2003 m. sausio 1 d. ar nuo vėlesnės datos, nuo kurios asmeniui buvo paskirta senatvės ar invalidumo pensija, pasikeičia bendra paskirtų pensijų suma, kai nustatoma sunkesnio ar lengvesnio invalidumo grupė, bet nauji stažo ir (ar) draudžiamųjų pajamų duomenys nepateikiami, kai padidėja valstybinė socialinio draudimo bazinė pensija ar einamųjų metų draudžiamosios pajamos, kai padidėja valstybinių pensijų bazė ir kitais atvejais, išskyrus šių Nuostatų 104–107 punktuose numatytus atvejus, pagal Pensijų įstatymo 55²–55⁴ straipsnių nuostatas pakeistas (padidintas) asmens draudžiamųjų pajamų koeficientas už laikotarpį iki 1994 m. sausio 1 d. neperskaičiuojamas (nemažinamas). Šiame punkte numatytais atvejais taip pat nemažinamas pensijos prieaugis, kuriuo pagal Pensijų įstatymo 55⁵ straipsnio nuostatas šiame straipsnyje nustatyta tvarka buvo padidintos neperskaičiuotos senatvės ir invalidumo pensijos.

Papildyta skirsnium:

Nr. 403, 2003-04-03, Žin., 2003, Nr. 34-1430 (2003-04-09), i. k. 1031100NUTA00000403

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės

1994 m. lapkričio 18 d. nutarimu Nr. 1156

1 priedas

**ASMENŲ, KURIE PAGAL GALIOJUSIUS ĮSTATYMUS TURĖJO BŪTI DRAUDŽIAMAI
VALSTYBINIU SOCIALINIU DRAUDIMU, DARBO LAIKAS, ĮSKAITYTINAS Į
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO STAŽĄ**

1. Advokatų darbo laikas juridinėse konsultacijose.
2. Asmenų, dirbusių religinėse organizacijose pagal darbo sutartis, darbo laikas nepriklausomai nuo to, ar ši sutartis buvo sudaryta dalyvaujant profesinei sąjungai.
3. Asmenų, dirbusių pas pavienius samdytojus (namų darbininkų, asmeninių vairuotojų, auklių ir t. t.), darbo laikas.
4. Neetatinių trenerių-dėstytojų, dirbusių vaikų sporto klubuose, sporto bazėse, profesinių sąjungų sporto klubuose ir gavusių valandinį atlyginimą, darbo laikas.
5. Neetatinių spaudos platintojų, gavusių atlyginimą procentais nuo parduotų leidinių vertės, nuolatinio darbo laikas.
6. Neetatinių meno saviveiklos ir kitokių būrelių vadovų darbo laikas klubuose, kultūros namuose bei rūmuose, liaudies kūrybos namuose ir panašiose įstaigose, jeigu šie asmenys dirbo nuolatinį darbą ir gavo nuolatinį atlyginimą.
7. Neetatinių dėstytojų, dirbusių mokykloje arba kursuose ir gavusių valandinį atlyginimą, darbo laikas.
8. Neetatinių laikraščių, žurnalų ir kitų periodinių leidinių bendradarbių, negavusių tam tikro nustatyto mėnesinio atlyginimo, darbo laikas, jeigu jie dirbo nuolatinį darbą kurioje nors leidykloje ir jų gaunamas atlyginimas už šį darbą buvo pagrindinis gyvenimo lėšų šaltinis.
9. Neetatinių gyvulių skerdegų (paruošų organizacijose) ir kailinių žvėrių neetatinių medžiotojų bei žvėrininkystės ūkių darbuotojų darbo pagal rašytinę darbo sutartį laikas, jeigu jie nedirbo kito darbo.
10. Teatrinų žiūrovinių įstaigų neetatinių bilietų platintojų darbo pagal rašytinę darbo sutartį laikas.
11. Neetatinių įgaliotinių vaizduojamojo meno kūriniams platinti darbo pagal rašytinę darbo sutartį laikas.
12. Koncertų ir cirko vaidinimų neetatinių organizatorių darbo laikas, jeigu jie dirbo pagal rašytinę darbo sutartį.
13. Neetatinių lektorių, nuolat dirbusių atitinkamose organizacijose, darbo laikas.
14. Neetatinių vaizduojamojo meno darbuotojų (dailininkų, tapytojų, skulptorių, architektų, grafikų ir t. t.), kurie namuose patys atliko įmonių bei organizacijų užsakymus, darbo laikas.
15. Neetatinių pozuotojų, nuolat dirbusių meno mokyklose, darbo laikas.
16. Mokslinės bei techninės ekspertizės biurų neetatinių ekspertų darbo laikas.
17. Buhalterinės (teisminės-buhalterinės) ekspertizės biurų neetatinių ekspertų darbo laikas.
18. Prekių ekspertizės neetatinių ekspertų darbo laikas, jeigu jiems nustatytą tvarka buvo leista dirbti tą darbą ir jų gaunamas už šį darbą atlyginimas buvo pagrindinis gyvenimo lėšų šaltinis.
19. Neetatinių stenografų, dirbusių laikiną darbą suvažiavimuose, posėdžiuose, konferencijose, stenografavusių paskaitas, pranešimus, literatūros kūrinius ir pan., darbo laikas (išskyrus stenografus, aptarnaujančius privačius asmenis).
20. Grupių neetatinių vadovų, nuolat dirbusių kelionių ir ekskursijų biuruose, darbo laikas, jeigu užmokestis už šį darbą buvo pagrindinis jų gyvenimo lėšų šaltinis.
21. Gatavos produkcijos vagonų neetatinių palydovų darbo laikas.
22. Valstybinio draudimo neetatinių agentų darbo laikas, jeigu jie dirbo tik valstybinio draudimo įstaigose ir surinko nustatytą laisvojo draudimo įmokų sumą.
23. Piemenų, ganiusių gyventojų gyvulius, darbo pagal rašytinę darbo sutartį laikas.

24. Darbo pagal renkamas pareigas visuomeninėse organizacijose, vartotojų kooperacijoje laikas, jeigu darbuotojas gavo už šį darbą atlyginimą.
 25. Verslinės kooperacijos artelės (arba invalidų kooperacijos artelės) nario darbo bendrosė dirbtuvėse ar namudininkų darbo laikas, jeigu jie už šį darbą gavo atlyginimą.
 26. Aukštųjų mokyklų studentų ir specialiųjų vidurinių mokyklų moksleivių gamybinės praktikos laikas, jeigu jie dirbo apmokamą darbą arba ėjo apmokamas pareigas.
 27. Asmenų priverstinio gydymo laikas, gydymo ir darbo profilaktoriūse laikas.
 28. Laiptinių valytojų, kolektyvinių sodų ir kooperatinių garažų sargų, dirbusių pagal rašytinę darbo sutartį ir gavusių už tai atlyginimą, darbo laikas.
 29. Liaudies meistrų nuolatinio darbo Dailės fondo įmonėse laikas.
 30. Invalidų – psichinių ligonių perkvalifikavimo gydomosiose gamybinėse dirbtuvėse bei įstaigose laikas.
-

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1994 m. lapkričio 18 d. nutarimu Nr. 1156
2 priedas

**MINIMALUS IR VIDUTINIS MĖNESINIS DARBO UŽMOKESTIS, TAIKYTINAS
DRAUDŽIAMŲJŲ PAJAMŲ KOEFICIENTUI APSKAIČIUOTI**

(litas)

Metai	Darbo užmokestis		Metai ir mėnuo	Darbo užmokestis	
	minimalus	vidutinis		minimalus	vidutinis
1945	-	0,37	1991 01	0,7	3,12
1950	-	0,54	1991 02	1	3,6
1951	-	0,55	1991 03	1	4,08
1952	-	0,56	1991 04	1	4,56
1953	-	0,58	1991 05	1	5,22
1954	-	0,61	1991 06	2,55	5,9
1955	-	0,63	1991 07	2,55	6,66
1956	0,43	0,65	1991 08	2,55	6,82
1957	0,43	0,69	1991 09	2,55	7,4
1958	0,43	0,71	1991 10	3,5	9,6
1959	0,43	0,72	1991 11	4	13,42
1960	0,43	0,72	1991 12	5	21,65
1961	0,43	0,76	1992 01	6,5	22,79
1962	0,43	0,79	1992 02	9,1	27,98
1963	0,43	0,81	1992 03	9,1	32,4
1964	0,43	0,84	1992 04	12	41,18
1965	0,43	0,9	1992 05	13,7	49,78
1966	0,43	0,94	1992 06	13,7	57,68
1967	0,43	1	1992 07	13,7	61,75
1968	0,6	1,08	1992 08	17	66,19
1969	0,6	1,13	1992 09	17	78,73
1970	0,6	1,2	1992 10	17	82,26
1971	0,7	1,24	1992 11	17	82,96
1972	0,7	1,29	1992 12	17	87,1
1973	0,7	1,34	1993 01	20,4	94,2
1974	0,7	1,38	1993 02	20,4	119,87
1975	0,7	1,42	1993 03	23,5	134,83
1976	0,7	1,52	1993 04	27,1	149,33
1977	0,7	1,55	1993 05	29,8	160,28
1978	0,7	1,57	1993 06	31,3	179,27
1979	0,7	1,6	1993 07	35	191,36
1980	0,7	1,66	1993 08	35	196,19
1981	0,7	1,7	1993 09	38	207,49
1982	0,7	1,75	1993 10	40	225,99
1983	0,7	1,78	1993 11	44	250,23
1984	0,7	1,84	1993 12	48	291,11
1985	0,7	1,9	1994 01	50	309,18
1986	0,7	1,95	1994 02	50	316,6
1987	0,7	2,04	1994 03	50	345,03
1988	0,7	2,23	1994 04	53	330,41
1989	0,7	2,44	1994 05	56	348,51
1990	0,7	2,83	1994 06	56	364,82
			1994 07	56	371,41
			1994 08	56	369,1
			1994 09	56	371,6

Valstybinių socialinio draudimo pensijų
skyrimo ir mokėjimo nuostatų
3 priedas
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m.
sausio 9 d. nutarimo Nr. 21 redakcija)

SENATVĖS PENSIJOS AMŽIAUS LENTELE

Vyrai

Metai	Pensinis amžius	Gimimo metai
1995	60 m. 2 mėn.	1935 m. sausio 1 d. – 1935 m. spalio 31 d.
1996	60 m. 4 mėn.	1935 m. lapkričio 1 d. – 1936 m. rugpjūčio 31 d.
1997	60 m. 6 mėn.	1936 m. rugsėjo 1 d. – 1937 m. birželio 30 d.
1998	60 m. 8 mėn.	1937 m. liepos 1 d. – 1938 m. balandžio 30 d.
1999	60 m. 10 mėn.	1938 m. gegužės 1 d. – 1939 m. vasario 28 d.
2000	61 m.	1939 m. kovo 1 d. – 1939 m. gruodžio 31 d.
2001	61 m. 6 mėn.	1940 m. sausio 1 d. – 1940 m. birželio 30 d.
2002	62 m.	1940 m. liepos 1 d. – 1940 m. gruodžio 31 d.
2003	62 m. 6 mėn.	1941 m. sausio 1 d. ir t.t.

Moterys

Metai	Pensinis amžius	Gimimo metai
1995	55 m. 4 mėn.	1940 m. sausio 1 d. – 1940 m. rugpjūčio 31 d.
1996	55 m. 8 mėn.	1940 m. rugsėjo 1 d. – 1941 m. balandžio 30 d.
1997	56 m.	1941 m. gegužės 1 d. – 1941 m. gruodžio 31 d.
1998	56 m. 4 mėn.	1942 m. sausio 1 d. – 1942 m. rugpjūčio 31 d.
1999	56 m. 8 mėn.	1942 m. rugsėjo 1 d. – 1943 m. balandžio 30 d.
2000	57 m.	1943 m. gegužės 1 d. – 1943 m. gruodžio 31 d.
2001	57 m. 6 mėn.	1944 m. sausio 1 d. – 1944 m. birželio 30 d.
2002	58 m.	1944 m. liepos 1 d. – 1944 m. gruodžio 31 d.
2003	58 m. 6 mėn.	1945 m. sausio 1 d. – 1945 m. birželio 30 d.
2004	59 m.	1945 m. liepos 1 d. – 1945 m. gruodžio 31 d.
2005	59 m. 6 mėn.	1946 m. sausio 1 d. – 1946 m. birželio 30 d.
2006	60 m.	1946 m. liepos 1 d. ir t.t.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1526](#), 1995-12-05, Žin., 1995, Nr. 101-2257 (1995-12-13), i. k. 0951100NUTA000001526
Nr. [21](#), 2001-01-09, Žin., 2001, Nr. 4-101 (2001-01-12), i. k. 1011100NUTA000000021

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1994 m. lapkričio 18 d. nutarimu Nr. 1156
4 priedas

BŪTINOJO STAŽO SENATVĖS PENSIJAI SKIRTI LENTELĖ

Metai	Būtinasis stažas	
	moterims	vyrams
1995	21 m.	26 m.
1996	22 m.	27 m.
1997	23 m.	28 m.
1998	24 m.	29 m.
1999	25 m.	30 m.
2000	26 m.	30 m.
2001	27 m.	30 m.
2002	28 m.	30 m.
2003	29 m.	30 m.
2004	30 m.	30 m.

Valstybinių socialinio draudimo pensijų
skyrimo ir mokėjimo nuostatų
5 priedas
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. lapkričio 30 d. nutarimo Nr. 1313
redakcija)

STAŽAS INVALIDUMO PENSIJAI GAUTI

Amžius	Minimalus stažas	Būtinasis stažas
Iki 23	1	1
23	1	1
24	1	2
25	1	3
26	2	4
27	2	4
28	2	5
29	3	6
30	3	6
31	3	7
32	4	8
33	4	8
34	4	9
35	5	10
36	5	10
37	5	11
38	5	12
39	5	12
40	5	13
41	5	14
42	5	14
43	5	15
44	5	16
45	5	16
46	5	17
47	5	18
48	5	18
49	5	19
50	5	20
51	5	20
52	5	21
53	5	22
54	5	22
55	5	23
56	5	24
57	5	24
58	5	25
59	5	26
60	5	26
61	5	27
62	5	28
63	5	28
64	5	29
65	5	29

Priedo pakeitimai:

Nr. [1313](#), 1999-11-30, *Žin.*, 1999, Nr. 103-2967 (1999-12-03), i. k. 0991100NUTA000001313

Valstybinių socialinio draudimo
pensijų skyrimo ir mokėjimo
nuostatų 6 priedas
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2000 m. gegužės 1 d.
nutarimo Nr. 487
redakcija)

**ASMENS PAJAMOS, NUO KURIŲ IKI LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO
SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO ĮSIGALIOJIMO (IKI 1991 M. BIRŽELIO 1 D.)
NETURĖJO BŪTI SKAIČIUOJAMOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO
ĮMOKOS**

1. Atlyginimas už darbą pagal civilines teises sutartis (rangos, komiso, pavedimo ir kitas).
2. Atlyginimas (autorius honoraras) už darbą pagal kūrybines (autorines) sutartis.
3. Atlyginimas valstybinio draudimo neetatiniams agentams, jeigu jų darbas valstybinio draudimo įstaigoje buvo ne pagrindinis.
4. Atlyginimas kelionių ir ekskursijų biurų neetatiniams grupių ir ekskursijų vadovams, jeigu šis atlyginimas nebuvo pagrindinis pragyvenimo šaltinis.
5. Atlyginimas prekių ekspertizės neetatiniams ekspertams, jeigu šis atlyginimas nebuvo pagrindinis pragyvenimo šaltinis.
6. Atlyginimas, premijos (paskatinimai) už atradimus, išradimus, racionalizacinius pasiūlymus ir jų įdiegimą.
7. Premijos už naujos technikos sukūrimą ir įdiegimą (išskyrus premijas, mokamas projektavimo, konstravimo, mokslo tyrimo organizacijų darbuotojams).
8. Pensijos bei įvairių rūšių pašalpos (taip pat išėtinė pašalpa, mokama atleidžiant iš darbo) nepriklausomai nuo to, iš kokių lėšų jos buvo mokamos.
9. Premijos, prizai ir kitos piniginės išmokos konkursų, apžiūrų, loterijų ir panašių renginių laimėtojams, taip pat sąjunginio ar respublikinio socialistinio lenktyniavimo ar kitokių varžybų nugalėtojams.
10. Premijos ir kitos piniginės išmokos, gautos valstybinių, asmeninių švenčių ar kitomis progomis.
11. Premijos (paskatinimai), mokėtos darbuotojams už aktyvią visuomeninę veiklą, gerą darbą, pasiūlymus, kurie padidino darbo efektyvumą ar pagerino darbo organizavimą ir panašiai.
12. Premijos (paskatinimai) už ypatingai svarbių užduočių atlikimą, mokėtos iš darbo užmokesčio fondo.
13. Premijos, mokėtos iš meistro fondo.
14. Premijos ministerijų darbuotojams, mokėtos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis iki 1987 m. gruodžio 26 dienos.
15. Žalos atlyginimas ir kitos išmokos dėl suluošinimo ar kitokio sveikatos pakenkimo darbe arba maitintojo mirties.
16. Išmokos, priedai ar priemokos komandiruočių, transporto ir kitoms išlaidoms, susijusioms su darbo pareigų atlikimu, atlyginti.
17. Išmokos darbuotojo perkėlimo dirbti į kitą vietovę išlaidoms atlyginti.
18. Lauko priedai, mokėti geologijos organizacijų darbuotojams.
19. Išmokos sanatorinių–kurortinių ar poilsinių kelialapių įsigijimo išlaidoms atlyginti.
20. Išmokos buto nuomos, komunalinių paslaugų, specialių drabužių ir avalynės, transporto bilietai, maitinimo išlaidoms atlyginti.
21. Komisinis atlyginimas:
 - 21.1. geležinkelio darbuotojams už bilietai, spaudos leidinių, loterijos bilietai ir maisto produktų pardavimą keleiviniuose traukiniuose, tranzitinių keleivinių bilietai forminimą kelyje;

21.2. neetatiniams paruošėjams (supirkėjams) už žemės ūkio produktų, antrinių ir kitokių žaliavų supirkimą, jeigu jie dirbo ne tik paruošėjais (supirkėjais).

22. Papildomas apmokėjimas už darbą užsienyje užsienio valiuta, invaliutiniais rubliais, bonais ir kitokia nevalstybine tuometinės TSRS valiuta asmenims, dirbusiems buvusios TSRS įstaigose užsienyje arba tarptautinėse organizacijose, ir asmenims, dirbusiems užsienyje buvusios TSRS siuntimu.

23. Apmokėjimas už asmenų, nuteistų laisvės atėmimu ir dirbusių įkalinimo įstaigose, darbą.

Papildyta priedu:

Nr. [487](#), 2000-05-01, Žin., 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės

1994 m. lapkričio 18 d. nutarimu Nr. 1156

**NETEKUSIEJI GALIOS NUO 1995 M. SAUSIO 1 D. LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS SPRENDIMAI**

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1990 m. rugsėjo 27 d. nutarimo Nr. 297 „Dėl Lietuvos Respublikos gyventojų pensinio aprūpinimo gerinimo įstatymo įgyvendinimo“ (Žin., 1990, Nr.) 2 punktas.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. liepos 17 d. nutarimas Nr. 281 „Dėl Lietuvos Respublikos prokuratūros, vidaus reikalų, valstybės saugumo, krašto apsaugos sistemų, Aukščiausiosios Tarybos Apsaugos skyriaus darbuotojų, pareigūnų ir karių pensinio aprūpinimo tvarkos“ (Žin., 1991, Nr. [23-623](#)).

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. rugpjūčio 26 d. nutarimo Nr. 360 „Dėl TSRS gynybos ministerijos, TSRS vidaus reikalų ministerijos ir TSRS valstybės saugumo komiteto įstaigų darbuotojų socialinės rehabilitacijos bei jų šeimos narių socialinių garantijų“ (Žin., 1991, Nr. [26-727](#)) 1.4 punktas.

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. rugsėjo 4 d. posėdžio sprendimas „Dėl pensijų ir priedų prie jų dydžių, pasikeitus minimaliam gyvenimo lygiui“ (protokolo Nr. 71, XI klausimas).

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. balandžio 9 d. nutarimas Nr. 243 „Dėl Pensijų mokėjimo dirbantiems pensininkams tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 1993, Nr. [13-325](#)).

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 2 d. nutarimas Nr. 485 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. liepos 17 d. nutarimo Nr. 281 1.1 punkto paaikškinimo“ (Žin., 1993, Nr. [27-629](#)).

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1526](#), 1995-12-05, Žin., 1995, Nr. 101-2257 (1995-12-13), i. k. 0951100NUTA00001526

Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų dalinio pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1035](#), 1996-09-02, Žin., 1996, Nr. 84-2013 (1996-09-06), i. k. 0961100NUTA00001035

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1156 "Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" dalinio pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [623](#), 1997-06-16, Žin., 1997, Nr. 58-1349 (1997-06-20), i. k. 0971100NUTA00000623

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1156 "Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" dalinio pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [170](#), 1998-02-10, Žin., 1998, Nr. 17-415 (1998-02-19), i. k. 0981100NUTA00000170

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1156 "Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" dalinio pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [371](#), 1998-03-30, Žin., 1998, Nr. 32-864 (1998-04-03), i. k. 0981100NUTA00000371

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1156 "Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" dalinio pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1100](#), 1998-09-10, Žin., 1998, Nr. 81-2277 (1998-09-16), i. k. 0981100NUTA00001100

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1156 "Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" dalinio pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [144](#), 1999-02-10, Žin., 1999, Nr. 18-466 (1999-02-19), i. k. 0991100NUTA00000144

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1156 "Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" dalinio pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1313](#), 1999-11-30, Žin., 1999, Nr. 103-2967 (1999-12-03), i. k. 0991100NUTA00001313

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1156 "Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" dalinio pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [487](#), 2000-05-01, Žin., 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1156 "Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" dalinio pakeitimo

10.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [21](#), 2001-01-09, Žin., 2001, Nr. 4-101 (2001-01-12), i. k. 1011100NUTA00000021

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1156 "Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" dalinio pakeitimo

11.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [483](#), 2001-04-27, Žin., 2001, Nr. 37-1254 (2001-05-02), i. k. 1011100NUTA00000483

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1156 "Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" dalinio pakeitimo

12.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [889](#), 2001-07-11, Žin., 2001, Nr. 62-2274 (2001-07-18), i. k. 1011100NUTA00000889

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1156 "Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" dalinio pakeitimo

13.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1512](#), 2001-12-13, Žin., 2001, Nr. 106-3802 (2001-12-19), i. k. 1011100NUTA00001512

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1156 "Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" dalinio pakeitimo

14.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [459](#), 2002-04-04, Žin., 2002, Nr. 38-1375 (2002-04-10), i. k. 1021100NUTA00000459

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1156 "Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" dalinio pakeitimo

15.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1340](#), 2002-08-23, Žin., 2002, Nr. 83-3607 (2002-08-28), i. k. 1021100NUTA00001340

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1156 "Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

16.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [403](#), 2003-04-03, Žin., 2003, Nr. 34-1430 (2003-04-09), i. k. 1031100NUTA00000403

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1156 "Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

17.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1343](#), 2003-10-29, Žin., 2003, Nr. 102-4604 (2003-10-31), i. k. 1031100NUTA00001343

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1156 "Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

18.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas

2003-12-03, Žin., 2003, Nr. 115-5221 (2003-12-10), i. k. 1031000NUTARG037942

Dėl Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo, Lietuvos Respublikos įstatymo "Dėl Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo pakeitimo ir papildymo" nuostatų atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai, taip pat dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimu Nr. 1156 patvirtintų Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų 84 punkto atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo 45 straipsnio 4 daliai (1994 m. liepos 18 d. redakcija)

19.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [80](#), 2004-01-27, Žin., 2004, Nr. 18-530 (2004-02-03), i. k. 1041100NUTA00000080

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1156 "Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo